

RÅDMANNEN

Kristiansand kommune

Eierberetning 2018

Heleide aksjeselskap	2
Bredalsholmen Eiendom AS	3
Kanalbyen Utvikling AS	4
Kjøkkenservice Industrier AS (KSI)	5
Kristiansand Kino Holding AS	6
Kristiansand Næringselskap AS (KNAS)	7
M/S Maarten AS	8
Sørlandshallen Eiendom AS	9
VIA Partner AS	10
Deleide aksjeselskap	11
Avfall Sør Holding AS	12
Tall Ships Races Kristiansand AS (TSR Kristiansand)	13
Varodd AS	14
Gimleveien 28 AS	15
Sørnorsk filmsenter AS	16
Agder Kollektivtrafikk AS (AKT)	17
Sørlandets Europakontor AS	18
USUS AS	19
Agder Energi AS	20
Innoventus Sør AS	21
Setesdal Bilruter AS	22
Returkraft AS*	23
Kommunale foretak	24
Kristiansand Boligselskap KF	25
Kristiansand Havn KF	26
Interkommunale selskap	27
Trondstadvann Interkommunale Vannverk IKS (TIV)	28
Kristiansandsregionen Brann og redning IKS (KBR)	29
Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet IKS	30
Etablerersenter Vest-Agder IKS (EVA-senteret)	31
Agder Kommunerevisjon IKS	32
Vest-Agder Museet IKS (VAM)	33
Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS (IKAVA)	34
Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark)	35
Vedlegg 1	36

* Returkraft AS er et deleid selskap (49,90 %) gjennom eierposisjon i Avfall Sør Holding AS. I lys av selskapets størrelse og Kristiansand kommunes garantiansvar ovenfor selskapet ansees selskapet så viktig at en ønsker også å ha dette med i oversikten over selskaper i kommunens eierberetning.

Innledning

I henhold til kommunens vedtatte eierskapsmelding (bystyresak 49/17) skal alle selskaper og foretak følges opp systematisk ved at årsrapporter og årsregnskap skal behandles politisk.

Kommunen vil praktisere åpenhet ved at allmennheten får tilgang til informasjon innenfor de rammer som gis i selskapslover og forvaltningsloven. Høy grad av åpenhet bidrar til demokratisk innsyn knyttet til kommunens eierskapsutøvelse.

Kristiansand kommunes oppgave som eier er å følge opp selskapene på en god måte. Utarbeidelse og fremlegging av kommunens eierberetning er med på å sikre bedre informasjonsflyt og eieroppfølging.

Eierberetning for 2018 gjennomgår regnskap og årsberetninger i alle² kommunens hel- og deleide aksjeselskaper, kommunale foretak og interkommunale selskaper. Det er i tillegg informasjon om selskapenes styresammensetning pr. 31.12.2018. Informasjonen i denne eierberetningen er hentet fra selskapenes årsregnskap, protokoller og styrets årsberetninger for 2018.

² Enkelte selskaper hvor Kristiansand kommune har svært lave eierandeler er utelatt fra oversikten.

Heleide aksjeselskap

For kommunen er det viktig at eierandelen er tilpasset kommunens formål med selskapet. Dersom kommunen ønsker maksimal frihet i selskapet, bør kommunen eie alle aksjene.

Aksjeselskap er en selskapsform som er lovregulert i forhold til at selskapet driver sin virksomhet i et marked. Innretningen av selskapsformen bygger på den risiko som slik konkurranseeksponert virksomhet innebærer.

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet.

Generalforsamlingen kan treffe vedtak i alle selskapssaker, med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten for andre organer.

Kommunalutvalget har fått ansvar som kommunens eierutvalg. Som følge av dette har kommunalutvalget i delegasjon blitt tillagt oppgaven som generalforsamling i alle kommunens heleide aksjeselskaper.

Daglig leder: Hans-Christian Gram
Styre: Gunnar Horn (leder), Valborg Langevei og Per Kåre Selle

Revisor: BDO

Eierandel: 100 %

Bredalsholmen Eiendom AS

(tidligere Kristiansand Teater AS) er et kommunalt eid eiendomsselskap som har som formål å bygge og eie bygninger i Kristiansand, samt forestå utleie av bygninger til kulturelle- og andre næringsformål. Selskapet driftes av Kristiansand eiendom, en enhet i Kristiansand kommune.

Selskapet eier Bredalsholmen verft som ble kjøpt til takst fra Kristiansand kommune, hvor stiftelsen Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter leier lokalene til en symbolsk sum på 1 kr. Riksantikvaren har gitt tilskudd til istandsetting og vedlikehold av det tekniske og industrielle anlegget.

Året 2018

Det har ikke vært noen spesielle hendelser i 2018 som påvirker regnskapet utover forventning.

Økonomisk utvikling

Driftsresultatet i 2018 viser et underskudd på 178 296 kr. Selskapet hadde et årsresultat på minus 178 684 kr som dekkes av overkursfond.

Selskapet mottok i 2018 tilskudd på 100 000 kr fra eier for å ivareta driften av selskapet. Korrigert for avskrivninger hadde selskapet et likviditetsmessig underskudd på 31 116 kr. Selskapets kontantbeholdning (omløpsmidler) er redusert til 1,25 mill. kr.

Den langsiktige gjelden er i sin helhet til Kristiansand kommune, hvor kommunen har pant i bygningene. Dette lånet er rente- og avdragsfritt.

Selskapet viser fortsatt en negativ avkastning på totalkapitalen. Selskapets kortsiktige gjeld er blitt betalt ut i 2018, og likviditetsgrad 1 for selskapet kan derfor ikke beregnes.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	100	100
Driftskostnader	278	218
Driftsresultat	-178	-118
Finansinntekter	0,6	0,6
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	1	1
Resultat før skatt	-178	-118
Årsresultat	-178	-117
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	6 795	6 941
Omløpsmidler	1 255	1 297
Sum eiendeler	8 050	8 238
Sum egenkapital	874	1 051
Langsiktig gjeld	7 176	7 176
Kortsiktig gjeld	0	11
Sum gjeld	7 176	7 187
Sum egenkapital og gjeld	8 050	8 238
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-2,2 %	-1,4 %
EK.rentabilitet	-18,5 %	-10,6 %
Egenkapitalprosent	10,9 %	12,8 %
Gjeldsgrad	8,2	6,8

Daglig leder: Sven Erik Knoph
Styre: Halvard Aglen (leder), Mona Anita Mortensen, Ann-Lisbeth Reisænen og Geir Helmersen

Revisor: Deloitte

Eierandel: 100 %

Kanalbyen Utvikling AS er et heleid aksjeselskap juridisk eiet av Kristiansand kommune. Styringen og oppfølgingen av selskapet er delegert til det kommunale foretaket Kristiansand Havn KF, der havnestyret fungerer som generalforsamling i selskapet.

Selskapets formål er å delta i byutviklingen i havne-området i Kristiansand gjennom utvikling, utleie, forvaltning, kjøp og salg av fast eiendom i området, samt inneha eierinteresser i selskap som driver tilsvarende virksomhet.

Kanalbyen Utvikling AS eier 50 % av holdingselskapet Kanalbyen Partner AS sammen med JBU Kanalbyen AS, hvor Kanalbyen Eiendom AS igjen er et datterselskap av Kanalbyen Partner AS.

Året 2018

Hovedaktivitetene i 2018 har vært oppfølging av eierposten i Kanalbyen Partner AS. Selskapet har videre arbeidet med diverse forhold knyttet til eierrollen samt de forpliktelser som ligger i aksjesalgsavtalen.

Kanalbyen Partner AS' datterselskap, Kanalbyen Eiendom AS, startet salget av første byggetrinn september 2016. Salget på andre byggetrinn startet rundt mars 2018. Første byggetrinn ble ferdigstilt i 2018 og leiligheter overleveres til kjøpere første kvartal 2019. Andre byggetrinn hadde byggstart mai 2018 og ferdigstilles våren 2020.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2018 et årsresultat på 18,1 mill. kr, som er en økning på 5,1 mill. kr fra året før. Endringen skyldes i hovedsak økte rente- og finansinntekter. Selskapet har levert god avkastning på egenkapital- og totalkapitalrentabiliteten.

Selskapet hadde pr. 31.12.2018 140 mill. kr i totalkapital, hvorav 139,8 mill. kr utgjorde egenkapital. Med det har selskapet en egenkapitalprosent på 99,8 % og tilhørende gjeldsgrad på 0 som er svært solid.

Selskapet har ingen langsiktig gjeld, og svært lav kortsiktig gjeld. Likviditeten er styrket i 2018 som følge av kraftig reduksjon i kortsiktig gjeld. Dette skyldes at selskapet betalte ut utbytte på 20 mill. kr i 2017.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	1 133	1 908
Driftskostnader	2 028	2 537
Brutto driftsresultat	-895	-629
Finansinntekter	19 039	13 685
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	19 039	13 685
Resultat før skatt	18 144	13 056
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	18 144	13 056
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	70 724	52 525
Omløpsmidler	69 399	89 799
Sum eiendeler	140 123	142 324
Sum egenkapital	139 839	121 695
Kortsiktig gjeld	284	20 629
Sum gjeld	284	20 629
Sum egenkapital og gjeld	140 123	142 324
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	12,8 %	7,4 %
EK. rentabilitet	13,9 %	10,4 %
Egenkapitalprosent	99,8 %	85,5 %
Gjeldsgrad	0,0	0,2
Likviditetsgrad 1	244,8	4,4
Utbytte	0	20 000

Daglig leder: Tom Willy Olsen
Styre: Leif Emanuelsen (leder), Vidar Karlsen (nestleder), Monica Lidi, Eva Lill Aas Ivar og Kjell Hauge.

Revisor: KPMG

Eierandel: 100 %

Kjøkkenservice Industrier AS (KSI) er en moderne arbeidsmarkedsbedrift som har som hovedoppgave å få mennesker ut i arbeid.

NAV er bedriftens hovedsamarbeidspartner. Avtalen med NAV ble fornyet i 2018.

Året 2018

I løpet av året 2018 var det i gjennomsnitt 40 personer på varig tilrettelagt arbeid (VTA) i virksomheten. Bedriften har 1 kvinnelig og 7 mannlige ordinære ansatte. Det er ønskelig at andelen kvinner økes og dette vil bli tatt hensyn til ved nye ansettelser. Sykefraværet har vært på 2,0 % i 2018.

Samfunnsansvar

KSI er sertifisert etter EQUASS (*European Quality in Social Services*). EQUASS er et europeisk system for kvalitetssikring av velferdstjenester med ekstern revisjon og sertifisering.

Selskapets formål er å skape varige arbeidsplasser tilpasset mennesker som ikke kan nyttiggjøre seg andre arbeids-tilbud. Bedriften skal blant annet gjennom sysselsetting bidra til å kvalifisere og utvikle ressursene hos den enkelte.

I tillegg består enkelte av selskapets ansatte av mennesker på tiltak med psykiske lidelser.

Økonomisk utvikling

Driftsinntektene er økt fra 15,9 mill. kr i 2017 til 17,1 mill. kr. i 2018. Selskapet hadde i 2018 et årsresultat på 1,24 mill. kr.

KSI er et attføringsselskap, og er derfor ikke skattepliktige og har ikke anledning til å betale utbytte. I henhold til vedtektene er selskapets overskudd i 2018 overført til annen egenkapital.

Selskapets totalkapitalrentabilitet er noe svekket fra 2017.

Selskapet opprettholder en lav gjeldsgrad i 2018, og har en god og solid likviditet. Egenkapitalen er på 21,2 mill. kr. Selskapet har ingen langsiktig gjeld. Den kortsiktige gjelden er redusert med 0,3 mill. kr fra året før og er i 2018 på 1,9 mill. kr.

Selskapet er svært solid med en egenkapitalandel på 91 % og en lav gjeldsgrad på 0,1.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	17 129	15 914
Driftskostnader	15 955	14 105
Brutto driftsresultat	1 173	1 809
Finansinntekter	89	40
Finanskostnader	19	19
Netto finansposter	69	21
Årsresultat	1 243	1 830
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	13 546	14 395
Omløpsmidler	9 625	7 802
Sum eiendeler	23 171	22 197
Innskutt egenkapital	100	100
Opptjent egenkapital	21 083	19 840
Sum egenkapital	21 183	19 940
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	1 989	2 257
Sum gjeld	1 989	2 257
Sum egenkapital og gjeld	23 171	22 197
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	5,6 %	8,8 %
EK. rentabilitet	6,0 %	9,6 %
Egenkapitalprosent	91,4 %	89,8 %
Gjeldsgrad	0,1	0,1
Likviditetsgrad 1	4,8	3,5

Daglig leder: Kim Skarning
Andersen
Styre: Renate Hægeland (leder), Petter Benestad og Randi Øverland

Revisor: PWC

Eierandel: 100 %

Kristiansand Kino Holding AS er et holdingselskap som eier aksjer i Kristiansand Kino Eiendom (100 %) og KinoSør AS (51 %).

Konsernet består av kinoer i tre byer på Sørlandet; Kristiansand, Arendal og Farsund. KinoSør eier driften i 100 % i Arendal (eksklusiv bygget), mens i Farsund har KinoSør en drifts-avtale med kommunen.

Kristiansand Kino Eiendom AS skal eie og forvalte eiendom knyttet til Kristiansand Kino, og alt som herved står i den forbindelse. KinoSør skal drive kinovirksomhet og annen virksomhet som er knyttet til drift av kino, teater og kulturhus basert på konsesjon fra respektive kommuner. I tillegg inngår driften av kiosken i Kristiansand i KinoSør AS.

Året 2018

Konsernet solgte i 2018 datterselskapet Barnefilmfestivalen AS til stiftelsen Barnefilmfestivalen, jfr. bystyresak 118/17.

Selskapet hadde i 2018 et besøk på 421 701 fordelt på 12 423 kinoforestillinger. Det er en nedgang på 0,8 % fra foregående år. I tillegg kommer besøk fra ulike spesialarrangementer, og utleie av saler på selskapets tre kinoer.

Økonomisk utvikling

Konsernet hadde i 2018 et resultat før skatt på 7,4 mill. kr, en reduksjon på 0,5 mill. kr fra året før.

Årsresultatet for konsernet ble redusert fra 5,8 mill. kr i 2017 til 5,5 mill. kr i 2018. Av årsresultatet i morselskapet på 4,6 mill. kr ble det besluttet å avsette 3,5 mill. kr til utbytte, og det resterende beløpet ble overført til annen egenkapital.

Konsernet har hatt en økning i avkastning på både totalkapitalen og egenkapitalen i 2018 i forhold til året før. Egenkapitalen i selskapet har gått ned fra 2017 til 2018, og endringen henger blant annet sammen med salget av Barnefilmfestivalen AS. Konsernet har likevel en egenkapitalprosent på 48,9 % som er svært solid.

Kristiansand Kino Eiendom hadde et årsresultat på 2,6 mill. kr i 2018, mens KinoSør AS fikk et årsresultat på 3,3 mill. kr.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	66 663	67 321
Driftskostnader	59 225	59 359
Driftsresultat	7 438	7 962
Finansinntekter	96	140
Finanskostnader	161	144
Netto finansposter	-66	-4
Resultat før skatt	7 372	7 958
Skattekostnad	1 831	2 133
Årsresultat	5 541	5 825
Balanse	2018	2017
Immaterielle midler	1 498	1 699
Varige driftsmidler	34 806	36 002
Finansielle midler	1 381	1 346
Omløpsmidler	8 274	11 104
Sum eiendeler	45 959	50 151
Innskutt egenkapital	22 932	21 891
Opptjent egenkapital	-437	1 538
Sum egenkapital	22 496	23 429
Avsetning til forpliktelser	3 036	4 216
Annen langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	20 427	22 506
Sum gjeld og forpliktelser	23 463	26 722
Sum egenkapital og gjeld	45 959	50 151
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	15,7 %	15,2 %
EK. rentabilitet	32,1 %	32,5 %
Egenkapitalprosent	48,9 %	46,7 %
Gjeldsgrad	1,0	1,1
Likviditetsgrad 1	0,4	0,5
Utbytte	3 500	5 000

KRISTIANSAND
NÆRINGSSKAP AS

Daglig leder: Jan Omli Larsen
Styre: Egil A. Bauer-Nilsen (leder),
Åshild Schmidt (nestleder), Odd
Nordmo, Jørgen H. Kristiansen, Pernille
K. Gulowsen, Anne Wenche Emblem og
Trond. H Blattmann

Revisor: KPMG

Eierandel: 100 %

Kristiansand Næringssselskap AS (KNAS) har som formål å bidra til vekst og verdiskapning gjennom eiendomsutvikling av kommunens nærings-eiendommer. Nærings-eiendommer kan være kontor, lager, forretningslokaler eller kombinasjonslokaler. Målsettingen for selskapet er å utvikle fremtidsrettede og bærekraftig løsninger for lokal og regional virksomhet ved å eie og forvalte eiendomsmasse.

Selskapet skal skape muligheter for vekst og verdiskapning og være et tillitsverdig instrument for kommunens næringsutvikling. Selskapet skal bygge videre på bærekraftige løsninger samt ha en geografisk dimensjon som åpner for utvikling i knutepunktkommunene.

Året 2018

Det har lenge vært et mål at KNAS skal balansere egen innsats mot øst og vest for Kvadraturen, samt å øke innsatsen for etableringer i sentrum/Kvadraturen i Kristiansand. Selskapet har vitalisert arbeidet i sentrum, konkretisert gjennom etableringen av virksomheten i Agder Teater hvor det nå er restaurant og så å si daglige kulturbegivenheter.

Selskapet har engasjert seg i helsebydelen på Eg. KNAS har også engasjert seg i ervervet av 3 tomter som en forutsetning for kommersielle etableringer på Eg.

Reguleringsplanen for Marviksletta er vedtatt og arbeidet har gått inn i en ny fase. Entreprenører er forespurt og det er inngått avtale om bygging som

starter i 2019. Prosjektet utgjør 4000 m² forretninger og 150 leiligheter. Det gjennomføres salg av både leiligheter og næringsseksjoner.

Reguleringsplanen for Oddernes Tun er sendt til politisk behandling. Tomta antas å muliggjøre 9000 m² bolig som gir omtrent 120 boliger.

KNAS har i løpet av 2018 solgt Gyldengården (NAV-bygget) som ga en bokført gevinst på 184 mill. kr i regnskapet.

Samfunnsansvar

KNAS er ansvarlig for omfattende utbyggingsprosjekter hvor det foretas til dels store inngrep i natur. Selskapet er bevisst på de miljømessige utfordringene og forpliktelsene, og aktivt søker å minimere belastningen på nærmiljøet.

Økonomisk utvikling

Årsresultatet for konsernet var på 187 mill. kr. De svært gode økonomiske resultatene i selskapet i 2018 henger sammen med salget av Gyldengården AS.

Selskapet har en egenkapital på 287,6 mill. kr pr. 31.12.2018. Morselskapet hadde en omsetning på 282 mill. kr og et årsresultat på 169,6 mill. kr. Av årsresultatet ble det avsatt 93,5 mill. kr til utbytte.

Avkastning på totalkapitalen og egenkapitalen har økt, og selskapet hadde pr. 31.12.2018 en bokført egenkapitalandel på 28,9 %.

Konsernets likviditetsgrad har gått ned fra 2017, men er fremdeles på et svært solid nivå.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	648 874	618 539
Driftskostnader	417 382	464 134
Driftsresultat	231 492	154 405
Finansinntekter	4 461	1 628
Finanskostnader	32 877	38 235
Netto finansposter	-28 416	-36 607
Resultat før skatt	203 076	117 798
Skattekostnad	16 056	-11 678
Årsresultat	187 020	129 476
Balanse	2018	2017
Immaterielle eiendeler	0	16 243
Varige driftsmidler	90 644	391 483
Finansielle anleggsmidler	129 329	60 940
Omløpsmidler	774 838	628 943
Sum eiendeler	994 811	1 097 609
Innskutt egenkapital	73 494	73 494
Opptjent egenkapital	212 888	118 406
Sum egenkapital	287 585	197 365
Avsetning forpliktelser	4 409	3 026
Kortsiktig gjeld	247 926	131 717
Langsiktig gjeld	454 892	765 500
Sum gjeld	707 227	900 243
Sum egenkapital og gjeld	994 812	1 097 608
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	22,6 %	13,2 %
EK.rentabilitet	83,8 %	70,9 %
Egenkapitalprosent	28,9 %	18,0 %
Gjeldsgrad	2,5	4,6
Likviditetsgrad 1	3,1	4,8
Utbytte	93 500	70 000

M/S Maarten AS har som formål å drive med charter og sightseeingvirksomhet med båten M/S Maarten, i skjærgården rundt Kristiansand. Det arrangeres møter, konferanser og sosiale arrangementer om bord på M/S Maarten. Virksomheten er sesongbetont med normalt størst aktivitet i perioden mai til september. Båten er sertifisert for 100 mennesker.

Selskapet har hovedsakelig to kundegrupper, hhv. næringslivet i Kristiansand og cruiseturister.

Året 2018

Om lag 47 % av inntektene til selskapet kommer fra cruiseskipene som ankommer Kristiansand. Andre som bruker M/S Maarten er privatpersoner i forbindelse med jubileer eller brylluper, og foreninger eller kommuner som inviterer byens eldre på tur.

I 2018 var det en økning i antall cruiseskip som besøkte Kristiansand i forhold til året før. Det resulterte i 33 turer for cruiseturister i 2018 mot 27 turer i 2017.

Økonomisk utvikling

Selskapets resultat i 2018 er økt fra et negativt resultat på 70 000 kr til et positivt resultat på 180 000 kr. Det negative resultatet i 2017 skyldtes en ekstraordinær nedskrivning av balanseførte tegninger for tidligere planlagt ny båt.

Selskapets driftsinntekter hadde en liten økning fra 2017 som følge av økte charterinntekter.

Selskapets avkastning på totalkapitalen og egenkapitalen har økt betraktelig som følge av et positivt resultat, og av at selskapet betalte ut tidligere avsatt utbytte på 1 mill. kr i 2018.

Gjelden i selskapet er lav i forhold til egenkapitalen, og selskapets samlede gjeld er blitt betydelig redusert som følge av utbetalt utbytte på 1 mill. kr. Reduksjonen i selskapets kortsiktige gjeld har ført til at likviditeten har styrket seg betydelig i 2018.

Selskapets egenkapital er på 1,4 mill. kr og selskapet har en egenkapitalprosent på 94 %. Dette regnes som svært høyt.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	1 851	1 839
Driftskostnader	1 659	1 936
Driftsresultat	193	-97
Finansinntekter	23	26
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	23	26
Resultat før skatt	216	-71
Skattekostnad	36	-1
Årsresultat	180	-70
Balanse	2017	2017
Anleggsmidler	394	446
Omløpsmidler	1 145	1 880
Sum eiendeler	1 538	2 326
Sum egenkapital	1 443	1 263
Avsetning forpliktelser	0	0
Kortsiktig gjeld	95	1 063
Sum gjeld	95	1 063
Sum egenkapital og gjeld	1 538	2 326
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	11,2 %	-3,0 %
EK.rentabilitet	15,9 %	-5,5 %
Egenkapitalprosent	93,8 %	54,3 %
Gjeldsgrad	0,1	0,8
Likviditetsgrad 1	12,1	1,8

Daglig leder: Hans-Christian Gram
Styre: Per Kåre Selle (leder), Gro Hamre og Ole Petter Ingvaldsen

Revisor: EY

Eierandel: 100 %

Sørlandshallen Eiendom AS

har som formål å oppføre, eie og forvalte en idretts-, messe-, møte- og kongresshall (Sørlandshallen) og andre lignende anlegg.

Selskapet eier Sørlandshallen i Sørlandsparken og en seksjon i Sparebanken Sør Arena (idrettsdelen). De har inngått en langsiktig leieavtale om utleie av Sparebanken Sør Arena til IK Start. Idrettsetaten v/ Kristiansand kommune står for utleiarbeid og drift av Sørlandshallen.

Året 2018

Økte driftsinntekter i 2018 skyldes at IK Start har betalt normal husleie i henhold til kontrakt, mens i 2016 og 2017 var det forhold som gjorde at leien var redusert. Dette gjelder blant annet en klausul i leieavtalen om at leien reduseres med 25 % de årene Start ikke spiller i øverste divisjon, samt sak om redusert rente på selskapets lån i 2016 og 2017, jfr. bystyresak 55/16 «IK Start – søknad om økonomisk støtte».

Økonomisk utvikling

De samlede driftsinntekter for Sørlandshallen Eiendom AS utgjorde 5,6 mill. kr i 2018. Det er en økning på 3,5 mill. kr fra fjoråret.

Selskapets driftskostnader utgjorde kr 2,4 mill. kr i 2018, som gav et positivt driftsresultat (årsresultat før finanskostnader) på ca. 3,5 mill. kr. Årsresultat etter finanskostnader gav et overskudd på 1,6 mill. kr.

I 2014 tok selskapet opp lån på 51,8 mill. kr til kjøp av stadionanlegget. Selskapet har hittil betalt ned 6,4 mill. kr på dette lånet.

Den kortsiktige gjelden er redusert med 0,68 mill. kr i forhold til året før. Som følge av reduksjon i selskapets kortsiktige gjeld og økning i bankinnskudd har likviditeten styrket seg.

Selskapets avkastning på totalkapitalen har vært svak over flere år, men et positivt driftsresultat gir selskapet en positiv avkastning på totalkapitalen og egenkapitalen i 2018. Selskapets egenkapitalprosent på 19 % ligger på et forsvarlig nivå hensyntatt selskapets virksomhet og risiko.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	5 851	2 357
Driftskostnader	2 383	3 183
Driftsresultat	3 468	-826
Finansinntekter	4	2
Finanskostnader	1 901	684
Netto finansposter	-1 897	-682
Resultat før skatt	1 571	-1 508
Årsresultat	1 571	-1 508
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	50 028	52 042
Omløpsmidler	6 120	4 763
Sum eiendeler	56 148	56 805
Innskutt egenkapital	6 805	6 805
Opptjent egenkapital	3 944	2 373
Sum egenkapital	10 748	9 178
Langsiktig gjeld	45 360	47 520
Kortsiktig gjeld	39	107
Sum gjeld	45 399	47 627
Sum egenkapital og gjeld	56 148	56 805
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	6,1 %	-1,4 %
EK. rentabilitet	15,8 %	-15,2 %
Gjeldsgrad	4,2	5,2
Egenkapitalprosent	19,1 %	16,2 %
Likviditetsgrad 1	156,2	44,5

Daglig leder: Odd Erik Sangesland
Styre: Robert Helland-Olsen (leder),
Åse Løvdaal (nestleder), Anita S.
Dietrichson, Vidar Iversen, Vidar
Karlsen og Roald Olsen

Revisor: iRevisjon AS

Eierandel: 100 %

VIA Partner AS er en attførings- og vekstbedrift som skal gi mennesker med bistandsbehov muligheter til læring og personlig vekst. Bedriften retter seg mot ulike grupper yrkeshemmede og all vare- og tjenesteproduksjon ved bedriften skal være et middel for at bedriftenes deltakere skal lykkes i denne prosessen. Virksomheten baseres på samarbeid mellom selskapet, NAV og Kristiansand kommune, etter gjeldende retningslinjer og tilskuddsordninger.

Selskapet utfører en rekke oppdrag i avdelingene renhold, vaktmestertjenester, kantine-service, treemballasje og jobbservice. Selskapet holder til i Kristiansand.

Året 2018

Arbeid med en ny verdi- og strategiplan er iverksatt og planlegges ferdigstilt ila. høsten 2019. En slik strategisk plan er en viktig faktor for selskapets fremtidige fremgang og suksess. I tillegg til å styrke Via Partner sin posisjon i markedet, skal satsingen være i tråd med bedriftens og styrets ønske om stadig å kunne forbedre selskapets posisjon overfor VTA-tiltak, og nye aktuelle målgrupper som samarbeidsparter har behov for innen selskapets virksomhetsområde.

Det er fortsatt et økende fokus på utadrettede tjenester, og mindre fokus på industriell produksjon. Selskapets attføringsarbeid skal være i fokus.

Samfunnsansvar

VIA partner ble EQUASS (European Quality in Social Services)-sertifisert Vekst-bedrift i Kristiansand i 2015. EQUASS er et europeisk system for

kvalitetssikring av velferdstjenester med ekstern revisjon og sertifisering.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde driftsinntekter på 15,3 mill. kr i 2018. Via Partner mottok tilskudd på 10,1 mill. kr som utgjorde i overkant av 66 % av selskapets driftsinntekter i 2018. Selskapets regnskap for 2018 viser et negativt resultat på 329 042 kr. Det negative årsresultatet skyldes at selskapet har fått økte kostnader, herunder økte avskrivninger som følge av at innflytting i nye lokaler høsten 2017.

Selskapet har lav gjeldsgrad og en svært solid egenkapital. Reduksjonen i selskapets likviditet henger i stor grad sammen med reduksjon i bankinnskudd, kontanter o.l. på rett over 1 mill. kr.

Korrigert for avskrivninger har selskapet et likviditetsmessig resultat på i underkant av 1 mill. kr i 2018. Bankinnskuddet er redusert med omtrent 1 mill. kr fra 2017. Disse to forholdene korrigert for endringer i kortsiktig gjeld har gjort selskapet i stand til å betale betydelig ned på sin langsiktige gjeld. Den langsiktige gjelden er i 2018 redusert fra ca. 10,6 mill. kr til omtrent 8,3 mill. kr.

Attføringsselskapet er ikke skattepliktige og skal ikke betale utbytte. I følge vedtektene skal selskapets overskudd forbli i bedriften og disponeres til formål som styrker den fremtidige driften. I henhold til vedtektene er derfor årets overskudd overført til annen egenkapital.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	15 298	15 119
Driftskostnader	15 339	14 695
Driftsresultat	-40	424
Finansinntekter	3	48
Finanskostnader	291	192
Netto finansposter	-289	-144
Årsresultat	-329	280
Balanse	2018	2017
Immaterielle eiendeler	34	52
Varige driftsmidler	35 308	36 244
Finansielle anleggsmidler	0	0
Omløpsmidler	3 424	4 380
Sum eiendeler	38 766	40 676
Innskutt egenkapital	300	300
Opptjent egenkapital	27 551	27 880
Sum egenkapital	27 851	28 180
Langsiktig gjeld	8 270	10 644
Kortsiktig gjeld	2 645	1 852
Sum gjeld	10 915	12 496
Sum egenkapital og gjeld	38 766	40 676
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-0,1 %	1,3 %
EK. rentabilitet	-1,2 %	1,0 %
Egenkapitalprosent	71,8 %	69,3 %
Gjeldsgrad	0,4	0,4
Likvidetsgrad 1	1,3	2,4

Deleide aksjeselskap

Kristiansand kommune er deleier i flere aksjeselskap. Det vil si at kommunen kun eier en andel av aksjene i et selskap. En aksjonær har ulike rettigheter i et selskap avhengig av hvor stor andel av selskapet vedkommende eier.

Eier man mindre enn 10 % av aksjene kan man kreve aksjeposten innløst dersom et morselskap eier 90 % av aksjene i selskapet. Dersom man eier mer enn 10 % av aksjene i et ordinært aksjeselskap kan man kreve ekstraordinær generalforsamling i selskapet.

Har man mer enn 1/3 flertall av aksjene har man såkalt negativt flertall. Det innebærer at man kan blokkere vedtektsendringer, fusjoner, fisjoner, kapitalforhøyelser og kapitalnedsettelse.

Eier man mer enn 50 % av aksjene kan man ha avgjørende innflytelse på valg av styret. Styret bestemmer bl.a. hvor mye som skal deles i utbytte til aksjonærene.

Aksjonær med mer enn 2/3 eierandel har bestemmende innflytelse på de fleste områder i selskapet. Man kan bl.a. vedta fusjoner, fisjoner, kapitalforhøyelser og kapitalnedsettelse, oppløsning av selskapet og endre vedtektene. Dersom en eier 90 % av aksjene, har aksjonæren rett til å innløse minoritetsaksjonærene og bli ene-eier av selskapet.

Daglig leder: Hans Georg Høgevoll-Garstad

Styre: Ole Petter Krabberød (leder), Arild Ernst Berge (nestleder), Solveig Robstad, Lise Solgaard, Lisbeth Andersen, Arild Andresen

Revisor: Revisjonsfirma Eliassen AS

Eierandel: 73,3 %.

Avfall Sør Holding AS er et interkommunalt renovasjonsselskap eid av kommunene Kristiansand, Songdalen, Søgne og Vennesla. Avfall Sør AS sitt formål er, enten selv eller gjennom hel- eller deleide selskaper, å drive renovasjons-virksomhet, herunder avfalls-innhenting og avfalls-behandling. Selskapet skal helt eller delvis utføre eierkommunenes oppgaver i henhold til forurensningslovens §§ 29 og 30. Virksomheten skal drives på en økonomisk, ressurs- og miljømessig god måte, i samsvar med gjeldende lover og regler. Avfall Sør er organisert i en konsernmodell med et morselskap og operativ drift i hel-eide datterselskapet Avfall Sør AS.

Konsernet har eiendeler i Avfall Sør AS (100 %), Avfall Sør Eiendom AS (100 %), Avfall Sør Næring AS (100 %), Grønn Vekst Sør AS (50 %), Støleheia Pukkverk AS (50 %), Returkraft AS (49,9 %) og Rekom AS (4,6 %).

Året 2018

Avfall Sør Holding AS hadde i 2018 ingen driftsoppgaver ut over forvaltning av eierskap i hel- og deleide selskaper. Selskapet hadde ingen ansatte i 2018 og leide daglig ledelse og nødvendige administrative tjenester fra datterselskapet Avfall Sør AS.

Samfunnsansvar

Avfall Sør skal integrere sosiale og miljømessige hensyn i sin daglige drift og i forhold til

interessenter. Dette skal kunne gjenspeiles i kontraktsforhold og i avtaler med underleverandører. Avfall Sør har utarbeidet etiske retningslinjer på konsernnivå og har hatt intern gjennomgang av disse med alle ansatte. Selskapet tilrettelegger for ombruk gjennom drift av brukthaller på gjenvinningsstasjonene, og samarbeider også med private aktører for å stimulere til økt ombruk gjennom bruktbukker. Selskapet er en IA-bedrift og sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift.

Økonomisk utvikling

Konsernets omsetning var i 2018 på 220,1 mill. kr, en reduksjon på 4,6 mill. kr fra året før. Konsernets driftsresultat (før finans) var 13,1 mill. kr i 2018, en økning på 1,8 mill. kr fra 2017.

Årsresultatet har økt med 10,7 mill.kr, fra 13,7 mill. kr i 2017 til 24,4 mill. kr i 2018. Resultatet i 2018 preges av det gode resultatet i Returkraft AS som fikk et resultat etter skatt på 28,7 mill. kr der Avfall Sørs andel utgjorde 49,9 % av dette. Konsernets årsresultat i 2018 medførte at egenkapitalen økte fra 115,8 mill. kr til 140,2 mill. kr i 2018.

Konsernet har en økning, og gode resultater på total kapital- og egenkapitalrentabiliteten før skatt. Egenkapitalandelen er fremdeles relativt høy, selv om den er noe redusert fra tidligere toppnivåer i 2015 og 2016. Likviditeten er økt fra 2017, og vurderes som god.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	220 105	224 739
Driftskostnader	207 054	213 474
Driftsresultat	13 050	11 265
Finansinntekter	16 882	6 969
Finanskostnader	2 683	1 890
Netto finansposter	14 199	5 079
Resultat før skatt	27 249	16 344
Skattekostnad	2 876	2 657
Årsresultat	24 373	13 687
Balanse	2018	2017
Varige driftsmidler	199 926	212 323
Finansielle midler	75 194	60 516
Omløpsmidler	136 231	123 211
Sum eiendeler	411 352	396 050
Innskutt egenkapital	30 000	30 000
Opptjent egenkapital	110 184	85 811
Sum egenkapital	140 184	115 811
Avsetning til forpliktelser	72 484	63 930
Langsiktig gjeld	155 317	136 875
Kortsiktig gjeld	43 367	79 433
Sum gjeld	271 167	280 238
Sum egenkapital og gjeld	411 352	396 049
Nøkkeltall	2018	2017
Total kapitalrentabilitet	7,4 %	5,2 %
EK. rentabilitet	21,3 %	13,2 %
Gjeldsgrad	1,9	2,4
Egenkapitalprosent	34 %	29 %
Likviditetsgrad 1	3,1	1,6
Utbytte	-	30 000

Daglig leder: Marianne Tronstad
Styre: Tor Sommerseth (leder) og Anita S. Dietrichson

Revisor: PWC

Eierandel: 60 %

Tall Ships Races Kristiansand AS (TSR Kristiansand) ble stiftet i 2007. Bakgrunnen for opprettelsen av selskapet var at Kristiansand i 2006 ble tildelt oppgaven som vertshavn for seilskutearrangementet The Tall Ships Races i 2010. TSR Kristiansand er eid 60 % av Kristiansand kommune og 40 % av Næringsforeningen i Kristiansandsregionen.

Selskapet fikk ansvar for å planlegge, markedsføre og gjennomføre arrangementet i 2010, og fikk det samme ansvaret i 2015. Et av målene for selskapet er at arrangementet skal profilere Kristiansand og Sørlandet i lokale medier, på nett, i nasjonale medier og internasjonale medier.

HKH Kronprinsesse Mette-Marit var arrangementets høye beskytter.

Året 2018

Selskapet ble vedtatt nedlagt på ekstraordinær generalforsamling 2018, og kommer i løpet av 2019 til å legges ned og avvikles.

Økonomisk utvikling

Selskapet har hverken mottatt tilskudd eller øvrige inntekter i 2018. Selskapet hadde i 2018 et underskudd på 163 926 kr.

De økonomiske nøkkeltallene bærer preg av at det ikke har vært ordinær virksomhet i selskapet de senere år hvor inntektssiden har vært begrenset.

Selskapet har fremdeles en positiv egenkapital som overstiger gjelden i selskapet med 292 993 kr.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	0	0
Driftskostnader	166	203
Driftsresultat	-166	-203
Finansinntekter	2	3
Finanskostnader	0	1
Netto finansposter	2	2
Årsresultat	-164	-201
Balanse	2018	2017
Fordringer	3	2
Bankinnskudd, kontanter o.l.	311	491
Sum eiendeler	314	493
Innskutt egenkapital	500	500
Opptjent egenkapital	-197	-33
Sum egenkapital	303	467
Kortsiktig gjeld	10	25
Sum egenkapital og gjeld	314	492
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-40,7 %	-23,7 %
EK. rentabilitet	-42,6 %	-35,4 %
Egenkapitalprosent	96,7 %	94,9 %
Gjeldsgrad	0,0	0,1
Likviditetsgrad 1	30,4	19,7

Varodd AS er en av Norges største atfføringsbedrifter. Bedriftens hovedmål er bidra til at flest mulig jobbsøkere går fra arbeidsrettet tiltak til ordinært arbeid eller starter på et utdanningsløp.

Formålet oppnås ved å ta i bruk alle bedriftens virksomhets-områder, herunder produksjon og salg av tekniske hjelpemidler, produksjon innenfor mekanisk, emballasje, trykkeri og profilering samt logistikk- og regnskapstjenester.

I slutten av 2017 ble det gjennomført en betydelig omstrukturering av konsernet og Varodd AS. Varodd konsernet ble delt inn i fem selskaper: Varodd AS, Varodd Arbeid og inkludering AS, Varodd Eiendom AS, Varodd Velferdsteknologi AS³ og Mindus AS. Hovedvirksomheten skjer i Varodd Arbeid og Inkludering AS og Mindus AS.

Konsernet har totalt rundt 170 ansatte i de fem selskapene i Norge og Danmark.

Året 2018

2018 er det første hele driftsåret etter omstruktureringen i 2017.

I 2018 ble det formidlet 130 personer fra Varodd Arbeid og Inkludering AS og Mindus AS til jobb og utdanning. Det er en økning på 22 personer i forhold til året før.

OK Kompetanse Agder AS ble etablert i 2018. Selskapet eies sammen med Amento AS og Minus AS.

Samfunnsansvar

Varodd AS er en atfføringsbedrift med formål om å bidra til økt arbeidsinkludering for jobbsøkere

med behov for ekstra bistand i tett samarbeid med Nav. Varodd AS og Mindus AS er medlem av organisasjoner for resirkulering av returavfall og er sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift.

Økonomisk utvikling

Samlede driftsinntekter for konsernet i 2018 ble 226 mill. kr. Det er en nedgang på nærmere 6 mill. kr i forhold til 2017. Driftsresultatet for konsernet ble 5,5 mill. kr, og årsresultatet endte på 4,4 mill. kr etter skatt.

Selskapet er svært solid med en egenkapital på 151, 6 mill. kr med tilhørende egenkapitalandel på 67 % og gjeldsgrad på 0,5. Konsernets langsiktige gjeld var 27,3 mill. kr ved utgangen av året, og utgjør 12,2 % totalkapitalen.

Totalkapitalrentabiliteten var i 2018 på 3,1 %. Det er en nedgang fra 2018, men anses likevel som tilfredsstillende med tanke på bransjen selskapet opererer i.

Likviditeten er noe styrket i konsernet i forhold til året før, og anses som god.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	225 937	231 695
Driftskostnader	220 439	228 539
Driftsresultat	5 498	3 156
Finansinntekter	1 230	4 586
Finanskostnader	2 164	2 021
Netto finansposter	-934	2 565
Resultat før skatt	4 564	5 721
Skattekostnad	175	1 045
Årsresultat	4 389	4 676
Balanse	2018	2017
Varige driftsmidler	94 171	100 419
Finansielle midler	7 452	8 849
Omløpsmidler	123 769	112 029
Sum eiendeler	225 392	221 297
Sum egenkapital	151 618	147 618
Annen langsiktig gjeld	27 281	28 138
Kortsiktig gjeld	45 859	44 696
Sum gjeld	73 774	73 679
Sum egenkapital og gjeld	225 392	221 297
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	3,0 %	3,6 %
EK. rentabilitet	3,1 %	3,9 %
Egenkapitalprosent	67,3 %	66,7 %
Gjeldsgrad	0,5	0,5
Likviditetsgrad 1	2,7	2,5

³ Varodd Danmark Holding AS inngår i dette selskapet, som består av KR Hospitalutstyr AS og AJ Stole AS.

Gimleveien 28 AS

Daglig leder: Arild Skeie
Styre: Per C. Nygård (leder), Tone Iglebæk, Per Arne Kjøstvedt og Arild Skeie

Revisor: KPMG

Eierandel: 40 %

Gimleveien 28 AS er et offentlig-privat selskap som har som formål å jobbe for utvikling og utbygging av den aktuelle eiendommen som ligger i området mellom Kvadraturen og Campus.

Formålet med eiendoms-selskapet er at det skal bidra til å utvikle Kristiansand til å bli en by hvor næringsliv og studentmiljøet knyttes nærmere sammen. Selskapet skal også bidra til at Universitetet blir en mer integrert del av Kristiansand og øke dets status utad. Ønskede synergieffekter av dette vil være økt studenttilgang, et mer pulserende by- og campusliv, og økt tilgang på arbeidskraft i regionen ved at studenter blir værende i Kristiansand etter endt utdanning.

Året 2018

Gimleveien 28 har i 2018 vært utleid som statlig mottak for flyktninger. Selskapet arbeider videre med reguleringsplanen for eiendommen som i det alt vesentlige nå vil være utvikling av boliger for salg. Utfordringen fremover er å tilpasse/ differensiere mellom boligtypene slik at også kjøpergrupper som nyetablerte og studenter kan ivaretas her. Samtidig vurderes plassering av aktuelle funksjoner i 1.etasje i samarbeid med blant annet UiA som kommuniserer ut mot campus/aksen og bidrar til å vitalisere denne på en god måte.

Økonomisk utvikling

Omsetningen i Gimleveien AS utgjorde 1,2 mill. kr i 2018. Selskapets driftsresultat ble negativt med 139 450 kr, og årsresultatet for 2018 ble negativt med 392 478 kr.

Totalkapitalen ved utgangen av året var 12,8 mill. kr, hvorav egenkapitalen utgjorde -1,6 mill. kr. Negativ opptjent egenkapital skyldes i helhet udekket tap pga. avskrivninger som ikke har hatt likviditetsmessig effekt.

Selskapets egenkapital er tapt, men de underliggende verdiene på driftsmidlene er betydelig større enn bokført verdi, og styret anser det derfor som forsvarlig å legge til grunn fortsatt drift av den grunn så lenge selskapet også har en god likviditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	1 177	1 189
Driftskostnader	1 317	1 474
Driftsresultat	-139	-285
Finansinntekter	18	13
Finanskostnader	360	360
Netto finansposter	-342	-347
Brutto driftsresultat	-481	-632
Skattekostnad	89	133
Årsresultat	-392	-499
Balanse	2018	2017
Immaterielle eiendeler	479	390
Varige driftsmidler	10 803	11 316
Omløpsmidler	1 605	1 573
Sum eiendeler	12 888	13 279
Innskutt egenkapital	100	100
Opptjent egenkapital	-1 705	-1 313
Sum egenkapital	-1 605	-1 213
Langsiktig gjeld	14 400	14 400
Kortsiktig gjeld	93	91
Sum gjeld	14 493	14 491
Sum egenkapital og gjeld	12 888	13 278
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-0,2 %	-1,0 %
EK. rentabilitet	34,2 %	65,6 %
Egenkapitalprosent	-12,5 %	-9,1 %
Gjeldsgrad	-9,0	-11,9
Likviditetsgrad 1	17,3	17,3

Sørnorsk filmsenter

Daglig leder: Kirsten Bonnen Rask
Styre: Petter Benestad (leder), Gina Winje (nestleder), Anita Svingen, Ruben Thorkildsen, Reidun G. Scherpf, Tiina Suhonen og Jan Kløvstad

Revisor: KPMG

Eierandel: 34,78 %

Sørnorsk filmsenter AS er et selskap av ideell karakter og har som formål å bidra til en faglig og kunstnerisk utvikling av filmproduksjonen på Sørlandet.

Selskapet forvalter midler til utvikling og produksjon av audiovisuelle produksjoner som kortfilmer, dokumentarfilmer, animasjonsfilmer og dataspill.

De forvalter også midler til utvikling av filmfaglige tilbud til barn og unge og til kompetanseutviklende tiltak. Selskapet bistår bransjen med rådgiving og bidrar til utvikling av faglige nettverk.

Året 2018

I 2018 mottok selskapet noen flere søknader om støtte til utvikling og produksjon av kort- og dokumentarfilmer enn i 2017.

Senteret mottok 40 søknader om utviklingsstøtte, samt 34 søknader om produksjonsstøtte i 2018. Av søknadene om utviklingsstøtte ble det bevilget støtte til 11 kortfilmer og 18 dokumentarprosjekter, til en samlet støtte på 1,96 mill. kr. Det ble bevilget produksjonsstøtte til 12 kortfilmer og 11 dokumentarer til en samlet sum på 2,4 mill. kr. Totalt ble det tildelt 4,4 mill. kr i støtte til utvikling og produksjon av kort- og dokumentarfilm, hvilket er 0,1 mill. kr mindre enn året før.

Selskapet har hatt en nedgang i andelen kvinner på utvikling fra 31 % til 29 %, og på produksjon fra 32 % til 22 %. Ønsket nivå er å øke andelen kvinner til 40 %.

Økonomisk utvikling

Selskapets inntekter består i all hovedsak av driftstilskudd, tilskudd fra Kulturdepartementet og Cultiva. Selskapet mottok 723 000 kr i tilskudd fra Kristiansand kommune i 2018.

Sørnorsk filmsenter hadde i 2018 et årsresultat på 131 954 kr. Det er en reduksjon på 121 879 kr fra 2017.

Selskapet har investert 4,5 mill. kr i Nordea plan fond. Renter er trukket av driften ved årets slutt. Verdien på fondet ved utgangen av 2018 var i overkant av 4,1 mill. kr.

Selskapet har hatt god avkastning på kapitalen de siste par år med tanke på selskapets formål og driftsmodell. Likviditeten er lav, men er styrket noe fra året før.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	8 034	8 211
Driftskostnader	7 827	8 187
Driftsresultat	206	24
Finansinntekter	2	230
Finanskostnader	77	0
Netto finansposter	-74	230
Resultat før skatt	132	254
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	132	254
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	3 922	3 151
Omløpsmidler	689	987
Sum eiendeler	4 612	4 139
Innskutt egenkapital	121	121
Opptjent egenkapital	332	326
Sum egenkapital	454	447
Kortsiktig gjeld	4 158	3 692
Sum gjeld	4 158	3 692
Sum egenkapital og gjeld	4 612	4 139
Nøkkel tall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	4,8 %	5,9 %
EK. rentabilitet	29,3 %	66,4 %
Gjeldsgrad	9,2	8,3
Egenkapitalprosent	9,8 %	10,8 %
Likviditetsgrad 1	0,2	0,3

Agder Kollektivtrafikk AS (AKT)

er et administrasjons-selskap for kollektivtrafikken på Agder. De har som formål å tilby innbyggerne i Agder et velfungerende kollektivtilbud, med tilhørende informasjons-tjenester. AKT har dermed ansvaret for kollektivtrafikken i samtlige kommuner i Aust- og Vest-Agder.

Selskapet skal også utføre lovpålagte skyssoppgaver på en formålstjenlig måte. Selskapet skal bidra til en miljøvennlig trafikktutvikling.

Året 2018

Kollektivtrafikken i Agder har hatt en passasjervekst på 0,9 % i 2018. Kundene ønsker sømløse reiser, og med teknologi og samarbeid arbeider AKT for å forenkle og forbedre passasjerenes reisehverdag.

Selskapet arbeider systematisk med utvikling av rutetilbudet. Kristiansandsregionen har hatt en omfattende forsterkning i rutetilbudet i året som er gått, i tillegg ble det i 2018 laget en ny Trafikkplan for Arendalsregionen 2018-2024.

AKT jobber sammen med Sørlandet sykehus for å utvikle et felles system for bestillingstransport.

Boreal overtok ansvaret for driften av busstilbudet i Kristiansandsregionen 1. juli 2018. Dieselbusser ble erstattet med busser på strøm, biodiesel eller en kombinasjon av strøm og biodiesel. Kollektivtrafikken ble tilnærmet fossilfri og med 5 el-busser i drift nådde selskapet en milepæl. Nytt bussanlegg på Dalane ble tatt i bruk i 2018.

I løpet av året har AKT innført ny organisasjonsstruktur for å øke

selskapets evne til innovasjon og gjennomføring.

I 2018 var det 13 361 000 passasjerreiser i Vest-Agder fylke, og 5 400 000 passasjerer i Aust-Agder. 71 % av de ordinære passasjerreisene finner sted i Kristiansandsregionen.

AKT har siden 2009 hatt en sak gående med Skatt Sør som ble avsluttet i 2018. Når mva-saken nå er avsluttet vil selskapet over de neste årene fortsette å utvikle kollektivtilbudet i tråd med selskapets strategi og planer

Økonomisk utvikling

Kristiansand kommune, VAF og Staten har inngått en ny belønningsavtale for perioden 2017-2019. For å sikre finansieringen av kollektivtrafikken er det av stor betydning at dagens belønningsavtale forlenges fra 2020.

Selskapet hadde i 2018 driftsinntekter på 797,9 mill. kr. Driftskostnadene var 800,6 mill. kr. Selskapets årsresultat etter finans for 2018 ble 1,6 mill. kr som avsettes i sin helhet til annen egenkapital.

Selskapet har ikke økonomisk overskudd som mål og skal ikke betale utbytte til eierne.

Den økonomiske tilstanden i AKT anses i helhet som meget god. Selskapet har meget god likviditetsgrad, lønnsomhet og soliditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	797 971	766 660
Driftskostnader	800 578	705 484
Driftsresultat	-2 607	61 176
Finansinntekter	4 251	2 393
Finanskostnader	61	250
Netto finansposter	4190	2143
Årsresultat	1 583	63 319
Balanse	2018	2017
Varige driftsmidler	11 866	6 396
Finansielle midler	213	166
Omløpsmidler	264 385	335 757
Sum eiendeler	276 464	342 319
Innskutt egenkapital	24 867	24 867
Opptjent egenkapital	156 228	154 645
Sum egenkapital	181 095	179 512
Avsetning til forpliktelser	6 465	5 785
Langsiktig gjeld	0	15 500
Kortsiktig gjeld	88 904	141 522
Sum gjeld	95 369	162 807
Sum egenkapital og gjeld	276 464	342 319
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	0,53 %	22,6 %
EK.rentabilitet	0,9 %	42,8 %
Egenkapitalprosent	65,5 %	52,4 %
Gjeldsgrad	0,5	0,9
Likviditetsgrad 1	3,0	2,4

Adm. dir: Stig Marthinsen
Styre: Finn A. Hobbesland (leder), Kirsten J. Borge, Jøran Bøch, Mathias Bernander og Ragnhild M. Hammer

Revisor: Revisorgruppen Agder AS

Eierandel: 18,9 %

Sørlandets Europakontor AS driver med utvikling av samfunns- og næringslivet på Sørlandet. Selskapet er et kunnskapssenter for EU/EØS-saker, og bidrar til å øke deltagelse i Europeiske nettverk, programmer og aktiviteter for eierne og virksomheter i regionen.

Sørlandets Europakontor jobber i tråd med satsinger i handlingsprogrammet for Regionplan Agder, herunder VINN planen, og tilbyr bistand til alle profesjonelle- og frivillige organisasjoner på Agder.

Året 2018

I løpet av 2018 har kontoret fokusert på tematiske områder som er strategisk viktige for Agder, forankret i regionplanen og internasjonal strategi. Tematisk fokusering har bidratt til at kontoret, sammen med GCE NODE og 10 internasjonale partnere i Nordsjøregionen, har etablert en sentral rolle innen Blå Vekst innen rammen av Periscope prosjektet, og som er styrket gjennom lederansvar i nettverket Errin's Blå Vekst arbeidsgruppe. Periscope gjennomførte i 2018 et stort prestisjefyllt seminar under European Week of Regions and Cities. Det markerte Agders offshore kompetanse og GCE Node klyngen på det europeiske kartet.

Tjenesten europabanken.no står sentralt i virksomhetens kompetanseformidling, mens sekretariatfunksjonen i Horizon South Norway nettverket bidrar til å mobilisere aktører på Agder til deltagelse i EUs forskingsprogram Horisont 2020. Arendalsuka har blitt en viktig arena for nettverket.

Kompetansemegling og prosjektrådgivning for næringsliv og offentlig sektor har gitt resultater. Flere EU søknader er levert, hvor to av disse ble tildelt finansiering. Kristiansand kommune er prosjektleder for det ene, mens Setesdal Regionråd er partner i det andre.

Økonomisk utvikling

Sørlandets Europakontor hadde et positivt årsresultat på 71 255 kr i 2018, en økning på 83 284 kr fra året før.

Både totalkapitalrentabiliteten og egenkapitalrentabiliteten har økt sammenlignet med året før.

Selskapet har god soliditet med en egenkapitalandel på 66,4 % og god likviditet med en likviditetsgrad 1 på 3,0.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	5 148	4 531
Driftskostnader	5 078	4 551
Driftsresultat	70	-20
Finansinntekter	6	9
Finanskostnader	5	1
Netto finansposter	1	8
Årsresultat	71	-12
Balanse	2018	2017
Fordringer	105	78
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2 826	2 587
Sum eiendeler	2 931	2 665
Innskutt egenkapital	914	914
Annen egenkapital	1 033	962
Sum egenkapital	1 947	1 876
Kortsiktig gjeld	984	789
Sum egenkapital og gjeld	2 931	2 665
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	2,7 %	-0,4 %
EK. rentabilitet	3,73 %	-0,64 %
Egenkapitalprosent	66,4 %	70,4 %
Gjeldsgrad	0,5	0,4
Likviditetsgrad 1	3,0	3,4

Daglig leder: Synnøve E. Aarbrekk
Styre: Knut Dannevig (leder), John G. Bergh, Helle Geheb, Per Arnstein Åmodt, Ole P. Bruun, Siv Wiken og Nina M. Andersen.

Revisor: KPMG

Eierandel: 6,84 %.

USUS AS (tidligere Visit Sørlandet) er næringsklyngen for reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen.

Selskapets formål er å være den ledende innovasjonspartneren for reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen i regionen. Selskapet skal i tillegg arbeide med synlighet og posisjonering av regionen som reisemål i samarbeid med næringen, kommuner og fylkeskommuner.

Selskapet har ikke erverv som formål. Eventuelt overskudd skal benyttes til å fremme selskapets formål.

Året 2018

Det har i 2018 vært gjennomført en reorganisering av selskapet som følge av lederskifte og behovet som ny leder har hatt for å bli kjent med selskapet. Økonomiske og prosjekterelaterte styringsrutiner er gjennomgått og endret slik at selskapet fremover skal ha bedre oversikt over den økonomiske situasjonen.

Ved utgangen av 2018 har USUS 127 næringspartnere. Det er en netto økning på 3 fra 2017. Partnerne er geografisk lokalisert fra hele landsdelen. I tillegg har klyngen et antall partnere fra Telemark samt en partnerbedrift fra Hardanger.

USUS har hatt et generelt høyt aktivitetsnivå i 2018, og det har vært gjennomført flere konferanser og samlinger for partnere i klyngen. De tre største møteplassene i 2018 har vært: USUS vinterkonferanse 2018, Sjømat på Sørlandet og

Norwegian Digital Travel Conference.

Økonomisk utvikling

Selskapets inntektsgrunnlag består av medlemsavgift fra næringen, bevilgninger, prosjektinntekter og inntekter fra salg av tjenester til næringen og kommuner i Agder.

Resultatet for 2018 viser et positivt årsresultat på 387 507 kr.

Opptjent egenkapital har økt fra 2,7 mill. kr i 2017 til 3 mill. kr i 2018, mens total egenkapital i selskapet utgjør 7,7 mill. kr. Selskapet har med det en egenkapitalandel på 79,3 % som er svært solid.

I 2018 gikk selskapet over til å kun vise budsjett og regnskap uten interne timer for USUS eller partnere. Det resulterer i lavere budsjett, men er ikke representativt for aktiviteten i selskapet. Endringen gir prosentvis utslag på regnskapet, dvs. det kan se ut som om andelen offentlige tilskudd har økt, uten at dette er reelt. Selskapet registrerer fortsatt timeforbruk i klyngen for partnere og egne timer, men hensyntar ikke disse i budsjett eller regnskap.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	13 254	14 628
Driftskostnader	12 761	15 538
Driftsresultat	494	-910
Finansinntekter	8	7
Finanskostnader	114	15
Netto finansposter	-106	-8
Årsresultat	388	-918
Balanse	2018	2017
Immaterielle eiendeler	0	0
Varige driftsmidler	166	227
Finansielle anleggsmidler	0	110
Omløpsmidler	9 571	10 707
Sum eiendeler	9 736	11 044
Innskutt egenkapital	4 680	4 680
Opptjent egenkapital	3 043	2 655
Sum egenkapital	7 723	7 335
Kortsiktig gjeld	2 014	3 709
Sum egenkapital og gjeld	9 736	11 044
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	4,8 %	-8,4 %
EK. rentabilitet	5,1 %	-11,8 %
Egenkapitalprosent	79,3 %	66,4 %
Gjeldsgrad	0,3	0,5
Likviditetsgrad 1	4,8	2,9

Adm. dir.: Tom Nysted

Styre: Lars Erik Torjussen (leder), Tine Sundtoft (nestleder), Jill Akselsen, Jon Vatnaland, Marit Grimsbo, Siw Linnea Poulsson, Ole Johan Ekeland, Oddvar Emil Berli, Gro Granås, Leif Atle Beisland, Sverre H. Hamre og Asbjørn Grundt

Revisor: EY

Eierandel: 5,3 %

Agder Energi AS leverer ren energi, for at samfunnet skal fungere – nå og for fremtiden. Konsernets virksomhet omfatter produksjon, distribusjon og salg av energi, samt energitilknyttede tjenester. Agder Energi har sin hovedvirksomhet på Sørlandet og hovedkontor i Kristiansand.

Agder Energi eies av de 30 kommunene på Agder (54,5 %) og Statkraft Industrial Holding AS (45,5 %). Agder Energi er en betydelig kompetansebedrift og arbeidsgiver. Konsernet har rundt 1 200 ansatte, først og fremst i Agder-fylkene, men også flere andre steder i Norge, i Sverige, Tyskland, Belgia og Sveits.

Året 2018

Sørlandet opplevde kraftig snøvær i januar og februar, som forårsaket strømbrydd flere steder i Agder. Dette førte til den mest omfattende feilsituasjonen siden oppstarten av Agder Energi, og det iverksettes flere tiltak for å forbedre leveringssikkerheten til kundene.

Styret vedtok i mai 2018 salg av 51 % av aksjene i Otera Infra til entreprenørkonsernet Roadworks. Målet med salget er å styrke lønnsomhet, sikre verdiskapning og arbeidsplasser. I 2018 inngikk Agder Energi en avtale om at Statkraft overtar 38 % av Agder Energis eierandel i vindkraftutviklingsselskapet Statkraft Agder Energi Vind DA.

Det ble i 2018 vedtatt ny utbyttepolitikk for 2018-2020. Veiledende utbytteregel er 70 % av det foregående års underliggende IFRS-resultat.

I november signert LOS avtale med Coop om å bli eksklusiv tilbyder av strøm til de 1,7 millioner Coop-medlemmene.

Agder Energi vant sammen med Microsoft prisen Energy Efficiency Awards i 2018 for arbeidet med å bruke ny teknologi til å skape innovative smartnettløsninger.

Samfunnsansvar

Agder Energis mål for samfunnsansvar:

«Som en av Norges største kraftprodusenter av fornybar energi, har Agder Energi som mål for sitt samfunnsansvar å drive virksomheten på en bærekraftig og etisk ansvarlig måte».

Agder Energis mål for samfunnsansvar er koblet til Global Compacts ti bærende prinsipper for samfunnsansvar. De felles konsernmålene for samfunnsansvar omhandler menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, ytre miljø og anti-korrupsjon.

Økonomisk utvikling

Agder Energis driftsinntekter i 2018 ble 13,9 mill. kr, en økning fra 2017. Konsernets driftsresultat (IFRS) ble redusert med 95 mill. kr i 2018, og endte på 967 mill. kr. Årsresultatet ble negativt på 204 mill. kr.

Årsresultatet for morselskapet Agder Energi AS er utarbeidet etter god regnskapsskikk og fikk et årsresultat på 796 mill. kr hvorav gjeldende utbyttepolitikk hjemlet en utbytteutbetaling på 592 mill. kr.

Resultatregnskap konsern (i mill. kr)	2018	2017
Driftsinntekter	13 980	10 358
Driftskostnader	13 013	9 296
Driftsresultat	967	1 062
Finansinntekter	68	3
Finanskostnader	182	217
Netto finansposter	-114	-214
Resultat før skatt	853	848
Skattekostnad	1 057	598
Årsresultat	-204	250
Balanse	2018	2017
Immaterielle midler	326	368
Varige driftsmidler	15 171	14 599
Finansielle midler	1 508	1 244
Omløpsmidler	4 232	3 400
Sum eiendeler	22 616	20 831
Innskutt egenkapital	1 907	1 907
Opptjent egenkapital	1 592	2 624
Minoritetsinteresser	27	34
Sum egenkapital	3 526	4 565
Langsiktig gjeld	11 988	11 397
Kortsiktig gjeld	7 102	4 869
Sum gjeld og forpliktelser	19 090	16 266
Sum egenkapital og gjeld	22 616	20 831
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	4,8 %	5,1 %
EK. rentabilitet	21,1 %	18,6 %
Egenkapitalprosent	15,6 %	21,9 %
Gjeldsgrad	5,4	3,6
Likviditetsgrad 1	0,6	0,7
Utbytte	592	605

Adm. dir: Kamilla Sharma
Styre: Thor Arne Håverstad (leder),
 Carina Ugland, Anne Grete Ellingsen,
 Hilse Tallaksen, Bjørn Tore Flåten,
 Ulf Hustad og Anne Torunn
 Hvideberg

Revisor: Deloitte

Eierandel: 2,7 %

Innoventus Sør AS er et «non-profit» selskap. Selskapet er et resultat av fusjon mellom selskapene Innoventus AS og Coventure AS.

Innoventus Sør AS sin visjon er å være «motor for morgendagens verdiskapning». Selskapets forretningsidé er å bidra til kommersialisering av nyskapende ideer som gir vekst og sysselsetting. Nedslagsfeltet er Sørlandet, og målet er å være en regional innovasjonsmotor.

Selskapet arbeider aktivt med gründere, næringsliv, offentlige etater, akademia og forskningsmiljøer for å skape bærekraftige løsninger for fremtiden.

Innoventus Sør AS bistår oppstartsbedrifter med kommersialisering fra en idéfase til vekstfase, samt utfordre og støtte nye ideer som skal kommersialiseres.

Året 2018

Innoventus Sør AS sine alumni-bedrifter omsatte for omtrent 640 mill. kr og trenden er stigende. Selskapet har analysert og evaluert 183 nye forretnings-ideer ila. 2018. Totalt har 41 oppstartsselskaper vært tilknyttet inkubatoren siste året. Oppstartsbedriftene i Innoventus Sør AS ble tilført om lag 25,8 mill. kr i tilskudd i 2018. Oppstartsbedriftene fikk også tilført om lag 17,5 mill. kr i ny egenkapital gjennom emisjoner.

De viktigste yterne av tilskudd til oppstartsbedriftene er Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd.

Innoventus Sør AS forvaltet 3 mill. kr i lokale prosjektmidler i perioden 2018-2019. I 2018 ble det vurdert 24 idéer og av disse ble 6 videreutviklet med finansiering fra lokale prosjektmidler.

I 2018 var det fortsatt et sterkt fokus på å utvikle et velfungerende økosystem hvor det er et godt samarbeid mellom entreprenører, kapital, privat næringsliv, offentlige aktører og forskning/ akademia. Innoventus Sør AS var en sterk pådriver for dette i regi av sin regionale funksjon. Dette har også bidratt til koblinger med utenlandske miljøer.

Innoventus Sør ønsker å styrke sin satsing på industriell nyskapning og SMB bedrifter.

Selskapet har fokus på å øke andelen kvinnelige gründere. I 2018 ble det holdt et akselleratorprogram som bidro til økt kvinnelig andel i inkubatorprogrammet.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2018 et underskudd på 0,059 mill. kr. Det negative resultatet skyldes i hovedsak nedskrivninger av kostprisen på investeringer i aksjer. Egenkapitalen var på 9,8 mill. kr med en egenkapitalandel på 66 %.

Selskapets likviditet og soliditet er tilfredsstillende.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	15 385	15 054
Driftskostnader	15 328	15 084
Driftsresultat	57	-30
Finansinntekter	46	30
Finanskostnader	162	467
Netto finansposter	-116	-437
Skatt	0	0
Årsresultat	-59	-467
Balanse	2018	2017
Varige driftsmidler	31	77
Finansielle midler	1 284	1 439
Omløpsmidler	13 630	15 480
Sum eiendeler	14 945	16 996
Innskutt egenkapital	7 800	7 800
Opptjent egenkapital	2 045	2 104
Sum egenkapital	9 845	9 904
Langsiktig gjeld	2 000	2 000
Kortsiktig gjeld	3 100	5 086
Sum gjeld og forpliktelser	5 100	7 086
Sum egenkapital og gjeld	14 945	16 990
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	0,6 %	0,0 %
EK. rentabilitet	-0,6 %	-6,0 %
Egenkapitalprosent	65,9 %	58,3 %
Gjeldsgrad	0,5	0,7
Likviditetsgrad 1	4,4	3,0

L/L SETESDAL BILRUTER

Daglig leder: Terje Greibesland

Styre: Svein Arne Haugen (leder), Sigmund Aune (nestleder), Solveig Skjeggedal, Torvald Gautland, Knut Hagen, Torunn Helene Langeid, Oddvar Dingsøy, Odd Håvard Dahle og Odd Neset.

Revisor: RSM Norge AS

Eierandel: 0,9 %

Setesdal Bilruter AS driver med rute- og skolekjøring i Aust- og Vest-Agder, turkjøring, pasientreiser og godstransport. Selskapet er lokalisert i Evje og Hornnes kommune.

Selskapet er eid av både private aktører og kommuner. Brøvig Holding AS og Sigmund Aune er de største aksjonærene med henholdsvis 20,84 % og 20,55 % eierandeler.

Året 2018

2018 har vært et år preget av ordinær drift.

Selskapet har hatt en liten nedgang i turkjøring sammenlignet med året før.

Godstransporten hadde en omsetning på 3,9 mill. kr i 2018. Det er en nedgang fra 2017, men med en reduksjon i produksjonen gjør likevel at inntjeningen er forbedret på godstransport i 2018.

I 2018 ble det arrangert 3 vanlige kurs for etterutdanning av yrkessjåfører, samt 2 kurs påbygg. Av kursdeltakerne var 40 % eksterne, noe som viser at dette har blitt et eget forretningsområde for selskapet.

Økonomisk utvikling

Konsernet omsatte for 223 mill. kr i 2018, en økning på 1,8 % i forhold til året før. Av 223 mill. kr hører 221 mill. kr til i morselskapet.

Driftsresultatet i konsernet var på 5,9 mill. kr. Det er en nedgang på 7,1 mill. kr fra året før. Årsresultatet gikk ned fra 11,4 mill. kr i 2017 til 6 mill. kr i 2018.

De samlede investeringene i konsernet utgjorde ca. 13,3 mill. kr i 2018, og omfatter i hovedsak kjøp av busser og utstyr til verksted.

Likviditetsbeholdningen i konsernet var på 67 mill. kr ved utgangen av året. Selskapet har ingen langsiktig gjeld.

Konsernet har en meget god soliditet med en egenkapitalandel på 60,4 % i 2018.

De økonomiske resultatene i 2018 for konsernet som helhet er bra med god avkastning både på total- og egenkapitalrentabiliteten.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	223 318	219 399
Driftskostnader	217 370	206 319
Driftsresultat	5 948	13 080
Finansinntekter	1 806	1 854
Finanskostnader	3	7
Netto finansposter	1 803	1 847
Resultat før skatt	7 751	14 927
Skattekostnad	1 786	3 491
Årsresultat	5 965	11 436
Balanse	2018	2017
Immaterielle midler	2 205	2 765
Varige driftsmidler	29 751	22 055
Finansielle midler	8 601	7 718
Omløpsmidler	92 172	106 903
Sum eiendeler	132 728	139 441
Innskutt egenkapital	4 576	4 576
Opptjent egenkapital	75 610	74 614
Sum egenkapital	80 186	79 190
Avsetning for forpliktelser	0	0
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	52 542	60 251
Sum gjeld	52 542	60 251
Sum egenkapital og gjeld	132 728	139 441
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	5,7 %	11,1 %
EK rentabilitet	9,7 %	19,7 %
Egenkapitalprosent	60,4 %	56,8 %
Gjeldsgrad	0,7	0,8
Likviditetsgrad 1	1,8	1,8
Utbytte	4 970	3 313

Adm. dir: Odd Terje Døvik
Styre: Stein A. Hannevik (styreleder),
Nina Jentoft, Bente Rist, Svein Kåre
Haugen og Renate Hægeland

Revisor: BDO

Eierandel: 73,3 % i Avfall Sør Holding
AS, som eier 49,9 % av Returkraft AS.

Returkraft AS er, gjennom seks renovasjonsselskap, eid av 21 kommuner i Agder. Kristiansand kommune er indirekte eiere av Returkraft AS, gjennom sin eierandel (73,3 %) i Avfall Sør Holding AS. Avfall Sør eier ca. 50 % av Returkraft.

Selskapet eier og driver et gjenvinningsanlegg på Langemyr i Kristiansand. Anlegget ble satt i drift i 2010.

Anlegget har kapasitet til å forbrenne omtrent 130 000 tonn avfall per år. Energien i avfallet gjenvinnes i form av elektrisk kraft og varmt vann til Kristiansands fjernvarmenett.

Forbrenningsanlegget tar imot restavfall fra husholdninger og bedrifter i hele regionen, i tillegg til spesialavfall.

Behandlingen av husholdningsavfall skjer til selvkost, tjener selskapet penger på næringsavfall fra private og offentlige virksomheter.

Året 2018

Anlegget hadde i 2018 en brutto el-produksjon på 90,3 GWh. Sammen med et fjernvarmeuttak på 124,0 GWh bidro dette til en samlet energiutnyttelsesgrad på 63 % (krav: minst 50 %) og en energieffektivitet på 0,91 (krav: minst 0,6).

Den underliggende driften var svært god i 2018, med lave utslipp og høy driftsstabilitet. Selskapet hadde 41 fast ansatte i 2018, med et sykefravær på under 3 %.

Økonomisk utvikling

Samlede driftsinntekter for selskapet i 2018 var 186 mill. kr. Det er en økning på ca. 10 mill. kr fra 2017.

Selskapet opererer med et regnskapsmessig skille mellom «næring» og «husholdning».

Næringsdelen hadde en omsetning på 90,5 mill. kr i 2018, og et årsresultat etter skatt på 28,6 mill. kr. Dette er også selskapets resultat for 2018.

For husholdningsdelen er det i 2018 mottatt til sammen 36,4 mill. kr utover selskapets selvkost. Dette beløpet er godskrevet selvkostfondet, og bidrar til en tilsvarende reduksjon i husholdningenes gjeld til selskapet.

Selskapets drift er basert på langsiktige leveringsavtaler for mottak av husholdningsavfall, og har en posisjon i markedet som sikrer ytterligere kapasitetsutnyttelse. Det er også foretatt ulike sikringshandler som gir forutsigbarhet omkring inntekter fra elektrisk kraft og leveranse av energi til fjernvarmenettet.

Renovasjonsselskapene i regionen er selskapets største kunder og dets eier, og selskapets kredittrisiko vurderes derfor til å være begrenset.

Selskapets økonomiske resultater har vært gode i 2018. Selskapet har en svært lav egenkapitalandel, men som har vist en positiv utvikling den senere tid og også at gjeldsgraden er halvert selv om den fremdeles er svært høy.

Resultatregnskap (i 1000)	2018	2017
Driftsinntekter	185 774	176 213
Driftskostnader	145 648	137 813
Driftsresultat	40 126	38 400
Finansinntekter	1 316	1 951
Finanskostnader	16 119	31 655
Netto finansposter	-14 803	-29 704
Resultat før skatt	25 323	8 696
Skattekostnad	3 316	1 478
Årsresultat	28 639	10 175
Balanse	2018	2017
Immaterielle midler	21 681	18 364
Varige driftsmidler	1 129 510	1 177 823
Finansielle midler	147 029	183 449
Omløpsmidler	57 860	101 201
Sum eiendeler	1 356 079	1 480 837
Innskutt egenkapital	10 000	10 000
Opptjent egenkapital	54 082	25 444
Sum egenkapital	64 082	35 444
Avsetning til forpliktelser	934	1 009
Annen langsiktig gjeld	1 256 113	1 413 704
Kortsiktig gjeld	34 970	30 680
Sum gjeld og forpliktelser	1 292 017	1 445 394
Sum egenkapital og gjeld	1 356 098	1 480 837
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	2,9 %	2,7 %
EK. rentabilitet	51 %	29 %
Egenkapitalprosent	4,73 %	2,39 %
Gjeldsgrad	20,16	40,78
Likviditetsgrad 1	1,65	3,30

Kommunale foretak

Kommunale foretak er en del av kommunen som rettssubjekt og hjemlet i kapittel 11 i kommuneloven. Et kommunalt foretak er dermed underlagt bystyret som øverste myndighet. Gjennom formålet i vedtektene fastsetter bystyret den virksomheten foretaket skal drive og den ytre rammen for styrets myndighet.

Bystyret kan også gjennom vedtektene eller andre vedtak gi bindende pålegg for foretaket. Både stifting og oppløsning av kommunale foretak vedtas av bystyret. Organisasjonsformen benyttes ofte når kommunen skal ivareta både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn. Som en del av kommunen er foretaket underlagt bystyrets budsjettmyndighet.

Dette betyr at de kommunale budsjettene setter rammer for foretakets virksomhet, og styret er bundet av bystyrets budsjettvedtak. Rådmannen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder, men kan kreve saker behandlet i bystyret.

Daglig leder: Helga Hodnemyr
Styre: Vegard Launes (leder), Einar Dyrholm (nestleder), Theodor B. Helland, Cathrine Skau, Abdullahi M. Alasjón, Birgitte Kleivset og Erling Andreas Risøy

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 100 %

Kristiansand Boligselskap KF eier og forvalter boliger for utleie til de grupper kommunen tildeler kommunale boliger. Foretakets formål er å skaffe boliger, eventuelt servicebygg, for utleie til eldre, funksjonshemmede og vanskeligstilte boligsøkende.

Boligene skaffes ved oppføring eller kjøp og leies ut igjen uten innskudd eller lån fra leietaker. Selskapet kan også stå for drift/innleie av andre private og offentlige boligbygg. Utleievirksomheten skal ikke ha økonomisk formål, og eventuelle overskudd skal kun anvendes til formålet.

Foretaket eier pr. 31.12.2018 totalt 1052 boliger for utleie, og disponerer til sammen 1959 boliger for utleie.

Året 2018

Alle tiltak Boligselskapet skulle implementere som resultat av eiermeldingen er nå iverksatt med unntak av endring av vedtektene. Disse er ikke endret ettersom gjengs leie ikke ble innført.

Selskapet jobber sammen med Helse- og sosialsektoren (HS) i ulike mandater i forbindelse med Boligsosial handlingsplan.

Boligselskapet sliter med stor tomgangsleie. Hovedårsaken til dette er at selskapet leier alle boliger fra tre ulike stiftelser som kommunen har opprettet. 205 serviceboliger er besluttet faset ut gjennom salg i det åpne markedet så snart leilighetene er ledige. Flere serviceleiligheter planlegges utfaset.

Boligselskapets økonomi er utfordrende, og det er derfor innført hovedjustering av leienivået. Endringen ble gjeldende fra inngangen av 2018.

Selskapet har store investeringer, og det selges boliger med liten etterspørsel og som har mulighet for å bli solgt. Det ble i 2018 derfor solgt 72 kommunale boliger.

Økonomisk utvikling

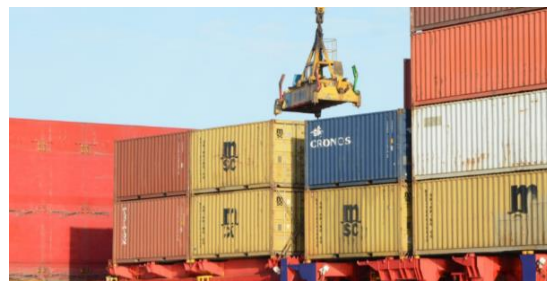
Regnskapet for 2018 viser et negativt årsresultat på 9 mill. kr, det er likevel om lag 2,7 mill. kr bedre enn budsjettet.

Selskapets egenkapital har økt med 36 mill. kr fra 2017. Fond er redusert med ca. 8 mill. kr, mens kapitalkonto er økt med 45 mill. kr.

Foretakets langsiktige gjeld var 1,168 mrd. kr ved utgangen av 2018. Foretaket har på papiret en svært lav egenkapital i forhold til bokførte verdier, men det ligger totalt sett en god del urealiserte verdier i balansen som ikke fremgår av regnskapet. Dette forklarer den noe høye gjeldsgraden som normalt ellers ikke ville blitt tolerert av selskapets kreditorer.

Selskapets totalkapitalrentabilitet er på et ok nivå, mens egenkapitalrentabiliteten er negativ som følge av det negative årsresultatet. Foretakets likviditet er ved utgangen av året er 2,7, en nedgang fra året.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	175 553	167 579
Driftskostnader	152 508	143 844
Driftsresultat	23 045	23 735
Finansinntekter	1 432	1 374
Finanskostnader	58 086	52 201
Netto finansposter	-56 654	50 827
Årsresultat	-8 959	-2 859
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	1 350 997	1 110 574
Omløpsmidler	55 849	109 495
Sum eiendeler	1 406 846	1 220 069
Sum egenkapital	217 937	181 646
Langsiktig gjeld	1 167 959	1 020 886
Kortsiktig gjeld	20 960	17 537
Sum gjeld	1 188 919	1 038 423
Sum egenkapital og gjeld	1 406 856	1 220 069
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	3,7 %	4,1 %
EK. rentabilitet	-4,5 %	-1,7 %
Egenkapitalprosent	15,5 %	14,9 %
Gjeldsgrad	5,5	5,7
Likviditetsgrad 1	2,7	6,2

Kristiansand Havn KF er en av landets viktigste havner, og har aktivitet innenfor en rekke virksomhetsområder. Foretakets virksomhetsområder er fergeterminalen, containerterminalen, cruise, bulk-/stykkgodsterminal, offshore supply port og havnas arealer.

Foretaket skal sørge for effektiv og rasjonell drift av havneanlegg og eiendommer slik at foretaket kan utgjøre et konkurransedyktig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge.

Kristiansand Havn skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunen etter havne- og farvannsloven, havnereglementet for Kristiansand havnedistrikt og annen særlovgivning.

Året 2018

2018 har vært et godt år for Kristiansand Havn. Containertransporten svinger, men over tid er det en solid vekst. Gods har hatt en økning på 15 anløp som tilsvarer 8,1 % økning sammenlignet med året før.

I 2018 var det en økning i antall TEU (20 fots containere) etter nedgang i 2017.

Innenfor virkeområdet cruise var det i 2018 totalt 54 anløp som til sammen utgjorde 112 537 passasjerer.

Innenfor bulk-/stykkgoods har det vært en økning på om lag 7.500 MT, noe som utgjør 4 % sammenlignet med året før. Endringen skyldes økning av sement, nikkematte og stein/grus/sand.

Offshoreaktiviteten ved Kristiansand havn har også i 2018 hatt et rekordår, hva gjelder antall anløp og liggedager. Antall liggedager har økt med 8,8 %. Økningen skyldes langstidsligge for riggene CoslRigmar og CoslRival.

Økonomisk utvikling

Kristiansand Havn KF hadde i 2018 driftsinntekter på 103,9 mill. kr. Det er ny omsetningsrekord og 5,2 mill. kr høyere enn 2017. Totalt sett har aktiviteten i havna aldri vært høyere.

Kristiansand Havn endte med et negativt årsresultat på 35,4 mill. kr i 2018. Det negative resultatet skyldes erstatning til Kristiansand Ferdigbetongfabrikk AS. Det har ingen likviditetsmessig effekt i 2018, da det ikke belastes før i 2020.

Foretaket har isolert sett negativ lønnsomhet (-2,4 %), god soliditet (0,7) og en likviditet på et forsvarlig nivå (1,0). En reduksjon i selskapets avkastning på total kapital- og egenkapitalrentabiliteten skyldes det negative resultatet for 2018.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	103 953	98 712
Driftskostnader	133 939	99 920
Driftsresultat	-29 986	-1 208
Finansinntekter	1 540	9 533
Finanskostnader	6 953	7 304
Netto finansposter	-5 413	2 229
Årsresultat	-35 399	1 021
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	1 106 235	1 077 573
Omløpsmidler	91 876	118 812
Sum eiendeler	1 198 111	1 196 385
Sum egenkapital	689 720	725 120
Avsetning for forpliktelser	7 368	7 715
Langsiktig gjeld	409 466	425 137
Kortsiktig gjeld	91 557	38 412
Sum gjeld	501 022	463 549
Sum egenkapital og gjeld	1 198 111	1 196 384
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-2,4 %	0,7 %
EK. rentabilitet	-5,0 %	0,1 %
Egenkapitalprosent	57,6 %	60,6 %
Gjeldsgrad	0,7	0,6
Likviditetsgrad 1	1,0	3,1

Interkommunale selskap

Et interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskaper kan bare opprettes av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper.

Selskapets øverste myndighet er representantskapet.

Representantskapet er eiernes organ, og deltakerkommunenes eiermyndighet utøves av representantskapet. Dette innebærer at den enkelte deltakerkommune ikke kan utøve eiermyndighet direkte overfor selskapets styre eller administrasjon.

Daglig leder: Terje Lilletvedt
Styre: Toril Hogstad (leder), Kjetil Åsen (nestleder), Oscar Lohne, Sindre Hellvik og Kristin B. Flatnes

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 85 %

Trondstadvann Interkommunale Vannverk IKS (TIV) skal drive felles vannverk basert på utnyttelsen av Tronstadvann som forsyningskilde for kommunene Kristiansand, Søgne og Songdalen, og derved å dekke vannbehovet for deltagerkommunene (Kristiansand, Søgne og Songdalen).

TIV ble utbygget og satt i drift i 1976. Vannverket har hatt to store utvidelser, den første i 1997 og den andre i 2004. I 2004 ble anlegget utvidet med fellingstrinn.

Året 2018

Totalt ble det i 2018 levert 9,68 mill. m³ vann. Dette er en nedgang på 0,7 mill. m³ i forhold til året før, og 0,3 mill. m³ under budsjettet. Kristiansand og Søgne reduserte sitt uttak noe i 2018, med henholdsvis 0,6 mill. m³ og 0,18 mill. m³, mens Songdalen økte sitt forbruk med 0,07 mill. m³. Det totale vannforbruket i Kristiansand har vært stabilt over flere år, og var i 2018 13,61 mill. m².

Det har i perioder vært noe redusert kapasitet på vannverket på grunn av ombygging. Nedgangen i produksjonen var forventet, og i Kristiansand ble dette kompensert med uttak av vann fra Rosse vann.

I september 2018 var det en kraftig nedbørshendelse over Kristiansand, som medførte at massene som holder ledningen fra TIV til Kristiansand ble vasket vekk. Hendelsen medførte ikke

driftsstans eller alvorlige skader på ledningen, men det medførte en ekstraordinær kostnad som ikke var budsjettet. Arbeidene med istandsetting og utbedringer for å redusere risiko for fremtidig skade ble igangsatt umiddelbart.

Vannverket leverte i hele 2018 vann i samsvar med kravene i drikkevannsforskriften. Det var ikke nødvendig å kjøre noen delstrøm i by-pass (vann via gammelt silkkammer) i 2018.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2018 driftsinntekter på 11,7 mill. kr. Driftskostnadene har økt fra 11,6 mill. kr i 2017 til 14,1 mill. kr i 2018.

Årets netto driftsresultatresultat var negativt med 1,4 mill. kr. Det skyldes betydelige kostnader til reparasjon og sikring av skadene fra ekstremregnet i september 2018. Reparasjonene ble gjort om til spleiselag mellom TIV og Kristiansand kommune, hvor vannverket påtok seg 60 % av kostnadene. Det regnskapsmessige underskuddet er dekket inn av driftsfond og selvkostfond, og det fremkommer totalt sett et regnskapsmessig over-/underskudd på 0 kr i 2018 etter justeringer for fondsbruk.

Selskapets egenkapital er noe redusert fra året før.

TIVs total- og egenkapitalrentabilitet er gått fra positiv i 2017 til negativ i 2018. Likviditeten er redusert noe fra året før, men ligger på et forsvarlig nivå.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	11 677	12 294
Driftskostnader	14 087	11 570
Brutto driftsresultat	-2 410	724
Finansinntekter	29	9
Finanskostnader	2 181	2 197
Netto finansposter	-2 153	-2 188
Motpost avskrivninger	3 156	3 128
Netto driftsresultat	-1 406	1 664
Årsresultat	0	951
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	48 332	48 424
Omløpsmidler	9 011	5 298
Sum eiendeler	57 343	53 722
Sum egenkapital	25 168	27 938
Langsiktig gjeld	27 015	22 808
Kortsiktig gjeld	5 160	2 977
Sum gjeld	32 175	25 785
Sum egenkapital og gjeld	57 343	53 723
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-4,3 %	1,3 %
EK. rentabilitet	-5,3 %	6,0 %
Egenkapitalprosent	43,9 %	52,0 %
Gjeldsgrad	1,3	0,9
Likviditetsgrad 1	1,7	1,8

Daglig leder: Jan Røilid
Styre: Kim H. Holum (leder), Eva Berglund Åsland (nestleder), Siv Elisabeth Wiken, Helena Andersson og Stian M. Holmesland

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 65,1 %

Kristiansandsregionen Brann og redning IKS (KBR) eies av kommunene Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Lillesand og Birkenes.

KBR har som formål å være en faglig solid og kostnadseffektiv brann- og redningsorganisasjon.

Selskapet skal ivareta deltakerkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende og kontrollerende oppgaver, samt andre tiltak som hører naturlig inn under dette formål.

Året 2018

Antall utrykninger er redusert fra året før, og var i 2018 totalt 2756 stk. Dette tilsvarer en liten nedgang i totalt antall oppdrag. Det ble videre utført 266 tradisjonelle tilsyn, pluss 64 tiltak i kategorien andre tiltak mot særskilte brannobjekter (som det finnes ca. 750 av).

Selskapets sykefravær har gått noe ned fra året før, og endte på 2,9 % fordelt på alle avdelinger i 2018.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2018 et negativt driftsresultat på 8,8 mill. kr, mot et positivt resultat på 6,8 mill. kr året før. Det negative resultatet skyldes lavere driftstilskudd fra eierkommunene, og dermed lavere driftsinntekter, samt en økning i driftsutgifter som blant annet skyldes økte lønnsutgifter og økte kostnader knyttet til kjøp av varer og tjenester.

Disposisjonsfond brann er redusert med om lag 7,6 mill. kr til 8 mill. kr pr. 31.12.2018. Selvkostfondet feier er redusert til 0,52 mill. kr i løpet av 2018, ned 1,1 mill. kr fra året før.

Selskapets negative egenkapital er økt med om lag 11 mill. kr, og var minus 22 mill. kr ved årets slutt. Egenkapitalen består av 8,2 mill. kr i fond og negativ kapitalkonto med 30,4 mill. kr. Styret i selskapet mener regnskapet gir et rettviseende bilde av drift og den finansielle stilling, og legger fortsatt drift til grunn.

Langsiktig gjeld har økt med ca. 35 mill. kr, dette skyldes i hovedsak pensjonsforpliktelsene og økning av gjeld i Kommunalbanken.

Pga. selskapets negative egenkapital så er det flere av nøkkeltallene som ikke gir naturlig mening. Likviditeten er imidlertid på et fornuftig nivå samme som året før.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	108 357	118 839
Driftskostnader	119 314	114 022
Driftsresultat	-10 957	4 817
Finansinntekter	517	607
Finanskostnader	2 370	2 387
Netto finansposter	-1 854	-1 780
Motpost avskrivninger	3 986	3 738
Netto driftsresultat	-8 825	6 775
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	149 932	124 640
Omløpsmidler	29 208	30 398
Sum eiendeler	179 140	155 038
Sum egenkapital	-22 199	-10 919
Langsiktig gjeld	183 816	148 120
Kortsiktig gjeld	17 523	17 837
Sum gjeld	201 339	165 957
Sum egenkapital og gjeld	179 140	155 038
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-3,9 %	6,1 %
EK. rentabilitet	53,3 %	-54,3 %
Egenkapitalprosent	-12,4 %	-7,0 %
Gjeldsgrad	-9,1	-15,2
Likviditetsgrad 1	1,7	1,7

Daglig leder: Hans T. Antonsen
Styre: Marianne E. Johnsen (leder), Geir Bergskaug (nestleder), Aase Marthe J. Hørrigmo, Hege Solli, Tore Askildsen, Pål Svendsberget, Trym Dalene og Andrea Berglihn

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 60 %

Kilden Teater og Konserthus

for Sørlandet IKS skal være hele Sørlandets kulturelle kraftsenter. Gjennom et mangfoldig kulturtilbud på høyt kunstnerisk nivå, akustikk i verdensklasse og spektakulær foajé i sjøkanten, skal de bidra til gode opplevelser for alle. Selskapet har som formål å realisere, drive og videreutvikle institusjonen Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS. Dette skal gjøres som en fullverdig institusjon for teater-, opera-, musikk- og kulturhus-virksomhet. Tilrettelagt for Agder Teater, Opera Sør og Kristiansand Symfoniorkester, gjennom produksjon, formidling og utvikling av et allsidig kunstnerisk repertoar.

Året 2018

Kilden Kultur endret i 2016 noe på strategien for programmering og satte som mål å tilby et program med en helhetlig tanke. En god variasjon mellom lokale og internasjonale artister har gitt et rikholdig tilbud som både har begeistret og berørt publikum. Det har i år igjen ført til et sterkt år for Kilden. 2018 har vært et godt år, like over gjennomsnittet for Kildens sju driftsår.

Samlet hadde Kilden 187 000 publikummere fordelt på 778 konserter, forestillinger og arrangementer. Kilden hadde 211 fast ansatte i 2018, men medregnet alle engasjerte/innleide ble det utført 269 årsverk.

Økonomisk utvikling

Totalt viser årsregnskapet for selskapet en omsetning i driften på 253 mill. kr, mens brutto driftskostnader utgjorde 283 mill. kr som resulterte i et negativt brutto driftsresultat på 30 mill. kr. Korrigert for avskrivning (ikke likviditetseffekt), samt netto finans hadde Kilden et positivt netto driftsresultat på 5,8 mill. kr. Resultatet avsettes til Kildens disposisjons- og bundne driftsfond.

Egeninntektene økte med 1,6 % til kr 73,3 mill., herav billettinntekter på om lag 25,5 mill. kr.

Sum egenkapital har holdt seg stabilt fra året før, og er på 1,5 mrd. kr.

Selskapet har i utgangspunktet ikke økonomisk virksomhet som formål, men er likevel avhengig av å styre etter budsjetter og overholde rammene sine. Med en stor kapitalbase og høy egenkapitalandel gjør dette at de økonomiske resultatene (rentabilitetsmålene) er forholdsvis beskjedne. Selskapet har en grei likviditet som er stabil sammenlignet med tidligere år.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	252 984	242 349
Driftskostnader	283 172	264 393
Brutto driftsresultat	-30 188	-22 044
Finansinntekter	1 403	1 119
Finanskostnader	3 293	3 998
Nett finansposter	-1 890	-2 879
Motpost avskrivninger	37 917	37 696
Netto driftsresultat	5 839	12 773
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	1 586 244	1 603 318
Omløpsmidler	63 470	71 391
Sum eiendeler	1 649 714	1 674 709
Sum egenkapital	1 506 163	1 521 859
Langsiktig gjeld	101 825	105 684
Kortsiktig gjeld	41 727	47 165
Sum gjeld og forpliktelser	143 551	152 849
Sum egenkapital og gjeld	1 649 714	1 674 708
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	0,5 %	1,0 %
EK. rentabilitet	0,4 %	0,8 %
Egenkapitalprosent	91,3 %	90,9 %
Gjeldsgrad	0,1	0,1
Likviditetsgrad 1	1,5	1,5

**Etablerersenter
Vest-Agder**

Daglig leder: Atle Sandal Tjelflaat
Styre: Thorkild Odd Haus (leder),
Kamilla Sharma, Egil Mølland, Are
Østmo og, Christiane E. Skage

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 40 %

Etablerersenter Vest-Agder IKS (EVA-senteret) er et interkommunalt selskap som eies av Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.

Senteret har som formål å styrke veksten av nyetableringer og bidra til å skape nye levedyktige bedrifter ved å dekke et viktig samfunnsmessig behov for rådgivning og tilrettelegging tidlig i ideutviklings- og etableringsfasen.

EVA-senteret har som policy å gi etablererne kompetent bedriftsrådgivning tilpasset etablerers spesielle behov. Det er forretningsidéen, produktidéen, teknisk som forretningsmessig, som er kriteriet for hjelp og støtte fra selskapet, ikke etablerers sosiale og/eller økonomiske situasjon.

EVA er en ikke-kommersiell virksomhet og EVA's tjenester skal som hovedregel være gratis.

Målgruppen er ideutviklere, etablerere og bedrifter i utviklings-, oppstarts- og tidlig vekstfase lokalisert i Vest-Agder samt Iveland, Birkenes og Lillesand i Aust-Agder.

Året 2018

EVA-senteret flyttet sin virksomhet til nye lokaler i Rådhusgata 12A (Torkvartalet). Flytting til mer sentral beliggenhet kan se ut til ha hatt positiv effekt på etterspørselen av selskapets tjenester.

I 2018 var det totalt 581 personer som benyttet seg av EVA's tjenester. Det er en økning på 28 % sammenlignet med 2017.

Det ble i 2018 totalt registrert 583 nye gründere i gründerdatabasen til EVA. Av disse har 390 Kristiansand som bosteds-kommune, og 429 har Kristiansand/Søgne/Songdalen som bostedskommuner, 38 har bosted i Lister, og 22 personer i Lindesnesregionen. Kvinner utgjør 41,3 % av totalen, og unge (personer under 35 år) utgjør 29,8 %.

I underkant av halvparten av dem som i 2018 benyttet EVA's tjenester er arbeidsledige eller går på arbeidsavklaringspenger, og det ble utarbeidet 118 næringsfaglige vurderinger. Næringsfaglige vurderinger er et krav fra NAV for å behandle søknad om å kunne beholde dagpenger eller arbeidsavklaringspenger når en etablerer egen virksomhet.

255 personer deltok på Eva's innføringskurs i 2018. Kurset er grunnleggende og går inn på relevante problemstillinger i forbindelse med oppstart av egen virksomhet. I tillegg ble det i løpet av året holdt mer dyptgående temakurs, med til sammen 274 deltakere.

Økonomisk utvikling

Selskapet har i 2018 et resultat på 0,094 mill. kr. Selskapets egenkapital utgjør 1,9 mill. kr pr. utgangen av 2018. Selskapet har god likviditet og synes å ha en god finansiering med en egenkapitalandel på ca. 50 %.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	3 263	3 932
Driftskostnader	3 173	3 928
Driftsresultat	89	4
Finansinntekter	5	2
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	5	2
Årsresultat	94	6
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	1 017	794
Omløpsmidler	2 743	3 078
Sum eiendeler	3 760	3 872
Sum egenkapital	1 886	1 857
Langsiktig gjeld	1 283	999
Kortsiktig gjeld	591	1 016
Sum gjeld	1 874	2 015
Sum egenkapital og gjeld	3 760	3 872
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	2,5 %	0,2 %
EK. rentabilitet	5,0 %	0,3 %
Egenkapitalprosent	50,2 %	48,0 %
Gjeldsgrad	1,0	1,1
Likviditetsgrad 1	4,6	3,0

Agder Kommunerevisjon IKS

(tidligere Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS) er et interkommunalt selskap og eies av kommunene Kristiansand, Songdalen, Søgne, Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Bykle, Bygland, Valle og Vest-Agder fylkeskommune.

Selskapet har som formål å utføre revisjon og ha tilsyn med de deltagende kommunene i henhold til kommuneloven, og tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalg. Tilsvarende gjelder også for kommunale foretak og interkommunale selskaper som deltakerne er medeier i.

Året 2018

Revisjonen utarbeidet i 2017 en ny strategi. Kommunerevisjon skal nå og i fremtiden være et høykompetent fagorgan som skal gi alle eiere svært gode tjenester, og strategien inneholder flere hovedfokusområder som fremhever dette. I 2018 er strategien blitt implementert og arbeidet videre med.

I 2018 har selskapet hatt et klart fokus om å være synlig og utadrettet mot kunder, samarbeidspartnere og politikere. Revisjonen deltar alltid på politiske møter hvor de har saker.

Revisjonen har også i 2018 arbeidet bevisst for å redusere løpende driftsutgifter, og vil fortsatt ha fokus på kostnadseffektiv drift samtidig som kravene til revisjonsfaglig kvalitet skal opprettholdes.

Økonomisk utvikling

Selskapets driftsinntekter for 2018 var 18,9 mill. kr, hvor tilskudd fra eierkommunene utgjorde 13,4 mill. kr. Driftsutgiftene var 19 mill. kr. Netto driftsresultat for 2018 er 56 033 kr.

Ved utgangen av 2017 var disposisjonsfondet 6,86 mill. kr, før overføring av tidligere års resultater på 2,1 mill. kr. Det i 2018 brukt 95 000 kr av fondet til egenkapitalinnskudd i Kristiansand Kommunale Pensjonskasse. Saldo på disposisjonsfondet ved utgangen av 2018 var 8,8 mill. kr.

Styret vedtok i 2018 å overføre det regnskapsmessige mindreforbruket på 56 033 kr til disposisjonsfondet i 2019.

Selskapets kapitalkonto er negativ med 1,4 mill. kr. Det skyldes bl.a. årlige aktuarberegninger av pensjonsmidler- og forpliktelser. Pensjonsmidlene dekker foreløpig ikke de fremtidige pensjonsforpliktelser, da det er en samlet underdekning 2,8 mill. kr (inkl. aga.). Underdekningen medfører en latent, fremtidig forpliktelser.

Selskapet har en fornuftig finansiering hensyntatt innholdet i selskapets balanse. Egenkapitalandelen har økt sammenlignet med året før, mens likviditeten er redusert noe, men ansees å være god.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	18 924	18 383
Driftskostnader	19 035	17 775
Brutto driftsresultat	-111	608
Finansinntekter	167	146
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	167	146
Årsresultat	56	754
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	34 959	32 975
Omløpsmidler	12 114	11 659
Sum eiendeler	47 073	44 634
Sum egenkapital	7 610	3 669
Langsiktig gjeld	36 360	38 355
Kortsiktig gjeld	3 103	2 609
Sum gjeld	39 463	40 964
Sum egenkapital og gjeld	47 073	44 633
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	0,1 %	1,8 %
Egenkapitalprosent	16,2 %	8,2 %
EK. rentabilitet	1,0 %	15,0 %
Gjeldsgrad	5,2	11,2
Likviditetsgrad 1	3,9	4,5

Direktør: John Olsen
Styre: Toril Runden (leder), Sally Vennesland (nestleder), Egil N. Eek, Gordon Fuglestad, Jan Seland, Hilde Charlotte Solheim, Aslak Wegge, Judith S. Nilsen og Morten Bomann

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 20 %

Vest-Agder Museet IKS (VAM) er et kulturhistorisk museum som ved utgangen av 2018 bestod av elleve avdelinger.

Formålet med selskapet er å organisere innsamling, bevaring, dokumentasjon, forskning og formidling av kulturhistorien i Vest-Agder. Museet har også ansvar for drift og forvaltning av de samlinger og anlegg som er konsolidert i selskapet.

Selskapet forvalter totalt 102 antikvariske bygninger, rundt 55 000 gjenstander og ca. 220 000 fotografier. I tillegg kommer skipet D/S Hestmanden og spor og jernbanemateriell på Setesdalsbanen og ammunisjonsjernbanen på Kanonmuseet.

Eierskap til bygg og samlinger ligger i all hovedsak hos stiftelsene og kommunene.

Året 2018

D/S Hestmanden ble i juni 2017 åpnet som Norsk krigsseilmuseum – Norges nasjonale minnesmerke over krigsseilere i to verdenskriger. Manglende driftsmidler pr. 2018 gjør at skipet ikke kan driftes og forvaltes på en forsvarlig måte. Det er vedtatt at skipet skal ligge ved kai på Bredalsholmen i sesongen 2019.

Forprosjekt for nytt museumsbygg på Odderøya ble vedtatt i 2018, og det er søkt om investeringsstøtte. Det nye museumsbygget vil primært ha funksjoner knyttet til formidling.

Det arbeides med planer for nytt magasin i Vest-Agder museet.

Vest-Agder museet vokser gjennom økt aktivitet på avdelingene og stor prosjektaktivitet generelt. Ved utgangen av 2018 hadde museet 54 ansatte fordelt på totalt 48,5 årsverk. Antallet ansatte øker i høysesongen. I museets høysesong øker antallet ansatte betydelig i form av fortellere/ guider, butikk-, kafé- og vedlikeholdsarbeidere. Også i 2018 har museet vært en arena for arbeidspraksis- og trening.

Økonomisk utvikling

Årets totale inntekter utgjorde omtrent 70 mill. kr. Av dette utgjør tilskudd til sammen 57 mill. kr. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på 1,5 mill. kr.

Museet har et samlet disposisjonsfond på 4,7 mill. kr og 17,8 mill. kr er avsatt i bundne driftsfond.

Egenkapitalen er økt fra 43,4 mill. kr i 2017 til 51,6 mill. kr i 2018.

Likviditeten er god og stabil på nivå med året før.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	69 535	72 723
Driftskostnader	69 853	77 488
Driftsresultat	-318	-4 765
Finansinntekter	601	383
Finanskostnader	20	13
Netto finansposter	581	370
Motpost avskrivning	1 280	915
Netto driftsresultat	1 543	-3 480
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	71 338	62 240
Omløpsmidler	32 653	31 709
Sum eiendeler	103 991	93 949
Sum egenkapital	51 586	43 378
Kortsiktig gjeld	7 049	6 899
Langsiktig gjeld	45 356	43 672
Sum egenkapital og gjeld	103 991	93 949
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	1,6 %	-3,6 %
EK. rentabilitet	3,2 %	-7,7 %
Egenkapitalprosent	49,6 %	46,2 %
Gjeldsgrad	0,1	0,2
Likviditetsgrad 1	4,6	4,6

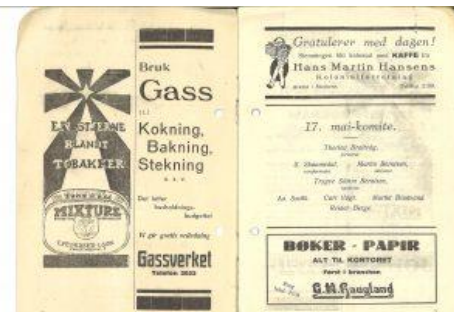
INTERKOMMUNALT ARKIV I VEST-AGDER

Daglig leder: Turid Holen

Styre: Hans S. Stusvik (leder), Grete Gavelstad (nestleder), Ivan Sagebakken, Olaug A. Sindland og Aslak Wegge

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 12,6 %

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS (IKAVA) er et interkommunalt selskap for Vest-Agder fylkeskommune og kommunene i Vest-Agder. IKAVA ble opprinnelig stiftet 20. mars 1990. I 2003 ble ordningen omdannet til et interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskaper.

Selskapets formål er å arbeide for at verdifullt kommunalt og fylkeskommunalt arkivmateriale blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for allmennheten, i samsvar med arkivloven. De skal også bistå eierkommunene med opplæring og veiledning i arkivsystemer og rutiner. Selskapet kan påta seg oppgaver for andre private og offentlige arkivskapere så lenge dette ikke går ut over de ordinære plikter i forhold til deltagerkommunene.

Året 2018

Arbeidsplanen for 2019-2022 ble vedtatt av representantskapsmøtet i 2017. Mange av arbeidsmålene har et fireårsperspektiv, fordi arbeidsoppgaver som oppdatering av arkivplaner, kursvirksomhet, drift av depot og ordning av arkiver er kontinuerlige arbeidsoppgaver.

Arbeidsmålene for 2018 er i hovedsak oppnådd. Enkelte av arbeidsmålene er blitt vektlagt forskjellig ut ifra behovet hos den enkelte eierkommune.

I 2018 ble 97 % av de planlagte arbeidsoppgavene utført. I tillegg til generelle oppgaver og oppgaver som er fastsatt i arbeidsplanen er det i 2018

signert ny leieavtale for både kontorer og depot. Det er i tillegg inngått en pilotavtale om samdrift av publikumstjenestene og Arkivsenter sør med Arkivverket.

Det er i løpet av året inngått ny avtale om digitalisering og store, nye ordningsprosjekter for eierkommunene.

Økonomisk utvikling

Selskapet finansieres av årlige tilskudd fra eierkommunene basert på folketallet, med et minimums- og maksimumsbeløp og et eget beløp fra fylkeskommunen.

IKAVA hadde et negativt årsresultat på ca. 3 000 kr i 2018. Driftsregnskapet er gjort opp ved at det er overført 10 929 kr til egenkapitalinnskudd KLP. Totalt er det et merforbruk på 13 947 kr i 2018.

Selskapet har til sammen 2 disposisjonsfond med en samlet saldo på 2,932 mill. kr pr. 31.12.2018.

IKAVA har en kassebeholdning på 9,1 mill. kr, og en kortsiktig gjeld på 6,2 mill. kr. Selskapets likviditetsgrad har en marginal økning, sammenlignet med året før.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	10 614	9 931
Driftskostnader	10 987	10 168
Brutto driftsresultat	-373	-238
Finansinntekter	21	21
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	21	21
Motpost avskrivninger	349	229
Årsresultat	-3	12
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	5 725	5 157
Omløpsmidler	9 143	7 741
Sum eiendeler	14 868	12 898
Sum egenkapital	3 298	3 699
Langsiktig gjeld	5 335	4 380
Kortsiktig gjeld	6 235	4 820
Sum gjeld	11 570	9 200
Sum egenkapital og gjeld	14 868	12 899
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	0,0 %	0,1 %
EK. rentabilitet	-0,1 %	0,3 %
Egenkapitalprosent	22,2 %	28,7 %
Gjeldsgrad	3,5	2,5
Likviditetsgrad 1	1,5	1,6

Daglig leder: Line Bosnes Hegna
Styre: Jørund A. Ruud (leder), Irene Solli (nestleder og Dag Eide)

Revisor: Buskerud Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 8,1 %

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) er sekretariat for kontrollutvalg i en rekke kommuner. Kontrollutvalget i en kommune skal føre tilsyn med at offentlige midler blir brukt slik bystyret har bestemt. Kontrollutvalget har tilsynet med kommunen, fylkeskommunen, revisjon og heleide selskap (AS og IKS).

Temark har i oppgave å bistå kontrollutvalgene med blant annet oppfølging av kontrollutvalgets vedtak og utarbeide planer for forvaltningsrevisjon, bistå ved valg av revisjonsordning og selskapskontroll.

Året 2018

2018 har vært nok et hektisk år med høy aktivitet i mange kommuner. Fylkes- og kommunesammenslåing har vært tema i flere kommuner.

Regionreformen påvirker også Temark. Telemark fylkeskommune som er selskapets største eier, skal slå seg sammen med Vestfold fylkeskommune som ikke er eier av Temark. I tillegg er det to fylkeskommuner og fem kommuner innad i selskapets eiergruppe som skal slås sammen. Høsten 2018 er det derfor jobbet med utvidelse av selskapet mot Vestfold, med inntreden av de kommunene som i dag er eiere av Vestfold

interkommunale kontrollutvalgssekretariat (VIKS).

Hensikten og formålet med en sammenslåing er å best mulig tilpasse selskapene til den nye kommune- og regionformen, og videreutvikle selskapene til å møte de fremtidige utfordringene.

I november ble det fattet vedtak om aksept av inntreden av nye kommuner. Denne prosessen er i gang.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2018 et negativt driftsresultat på 71 713 kr. Lønn var den største utgiftsposten og utgjorde 64 % av totale driftskostnader.

Selskapets egenkapital ble redusert med 0,2 mill. kr fra året før. Samlet gjeld er økt fra 2,8 mill. kr i 2017 til 3,6 mill. kr i 2018.

Selskapets avkastning på både total- og egenkapitalen er redusert og negativ i 2018. Temark hadde ved utgangen av 2018 god likviditet og soliditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2018	2017
Driftsinntekter	7 098	6 777
Driftskostnader	7 224	6 271
Brutto driftsresultat	-126	506
Finansinntekter	54	33
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	54	33
Netto driftsresultat	-72	539
Årsresultat	0	534
Balanse	2018	2017
Anleggsmidler	1 923	1 308
Omløpsmidler	4 133	4 098
Sum eiendeler	6 056	5 406
Sum egenkapital	2 439	2 632
Langsiktig gjeld	2 329	1 598
Kortsiktig gjeld	1 289	1 176
Sum gjeld	3 617	2 774
Sum egenkapital og gjeld	6 056	5 406
Nøkkeltall	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet	-1,3 %	10,3 %
EK. rentabilitet	-2,8 %	23,6 %
Egenkapitalprosent	40,3 %	48,7 %
Gjeldsgrad	1,5	1,1
Likviditetsgrad 1	3,2	3,5

Nøkkeltall definisjoner

Totalkapitalrentabilitet

Totalkapitalrentabilitet er et nøkkeltall for lønnsomhet som viser den avkastningen bedriften får på sine aktiva.

$$\text{Totalkapitalrentabilitet} = \frac{\text{Ordinært resultat før skatt} + \text{rentekostnader}}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$$

$$\text{Gjennomsnittlig totalkapital} = \frac{\text{Totalkapital pr. 1.1} + \text{totalkapital pr. 31.12}}{2}$$

Egenkapitalrentabilitet

Egenkapitalrentabilitet er et nøkkeltall for lønnsomhet som viser forholdet mellom en bedrifts egenkapital og årsresultat. Egenkapitalavkastningen til en bedrift gir analytikere en idé om hvor godt bedriften klarer å utnytte aksjonærenes egenkapital. Et selskap med høy egenkapitalavkastning betyr at selskapet utnytter eiernes tilbakeholdte kapital (egenkapitalen) godt. Egenkapitalrentabiliteten bør være høyere enn lånerenten siden eierne normalt har større risiko knyttet til sine kapitalinnskudd enn långiverne.

$$\text{Egenkapitalrentabilitet} = \frac{\text{Resultat (før skatt)}}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$$

$$\text{Gjennomsnittlig egenkapital} = \frac{\text{Egenkapital pr. 1.1} + \text{egenkapital 31.12}}{2}$$

Gjeldsgrad

Gjeldsgraden viser til hvor mye gjeld foretaket har i forhold til egenkapitalen.

Dersom det er like mye gjeld i selskapet som det er egenkapital vil denne graden være 1.

$$\text{Gjeldsgrad} = \frac{\text{Sum gjeld}}{\text{Sum egenkapital}}$$

Egenkapitalandel

Egenkapitalandelen viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med egenkapitalen.

$$\text{Egenkapitalandel} = \frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum egenkapital og gjeld}}$$

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 forteller noe om forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Med andre ord måler det bedriftens evne til å dekke sine betalingsforpliktelser etter hvert som disse forfaller.

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Sum omløpsmidler}}{\text{Sum kortsiktig gjeld}}$$

Kristiansand kommune

Postboks 417 Lund

4604 Kristiansand Tlf: 38 07 50 00

www.kristiansand.kommune.no